

GLAS

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

PRVI OSNUTEK OBCINSKEGA STATUTA V NAŠEM OKRAJU

Kranjska skupnost ljudi

O tej pomembni listini bodo dali zadnjo besedo občani

Prvi osnutek statuta občine Kranj je bil sestavljen na podlagi gradiva, ki ga je pripravila komisija za izdelavo statuta pri Občini Kranj. Osnutek obsega štiri dele. V prvem delu so temeljne določbe, ki obravnavajo definicijo občine in njeno območje, pojem občana, splošna načela o pravicah in dolžnostih občanov, gospodarskih in družbeno-političnih organizacij, načelo, da se v občini uresničujejo pravice in dolžnosti v skladu z ustavo, zakoni in statutom, sodelovanje med občinami itd. V drugem delu so opredeljeni družbeno-ekonomski odnosi v proizvodnji in negospodarskih dejavnostih, proračun, skladi in združevanje sredstev, usmerjanje gospodarskega razvoja in prostorno planiranje, kreditiranje in zaposlovanje delovne sile. Tretji del zajema organizacijo občinske samouprave, ki obsega občinsko skupščino z njenimi organi: predsednikom, svetom, komisijami in upravnimi organi. Zadnji, četrti del pa določa oblike neposrednega samoupravljanja v občini: krajevne skupnosti, zbori občanov, referendum in vloge SZDL.

Prvi člen statuta določa, da je občina temeljna politično-teritorialna organizacija samouprave delovnega ljudstva in temeljna družbeno-ekonomska skupnost prebivalcev na njenem območju. Občina kot družbeno-ekonomska celota predstavlja tako skupnost, v kateri prevladuje socialistični sistem proizvodnje, družbena lastnina proizvodnih sredstev s pravico samoupravljanja proizvajalcev in sistem družbenega upravljanja na prosvetnem, kulturnem in socialnem področju. Pri politično-teritorialni opredelitvi pa gre za odnose oblasti v občini z vsemi političnimi institucijami: volivci, zbori občanov, občinska skupščina z njenimi organi, krajevne skupnosti, družbene organizacije, samostojne ustanove in referendum. Občina je torej skupnost ljudi, ki jo povezuje prostor, na katerem ti ljudje prebivajo, skupna delavnost in skupne potrebe, obenem pa je pravno urejena. Navedena opredelitev občine temelji na določilih zakona o ureditvi občin in okrajev iz leta 1955.

KDO BO OBCAN Z VSEMI PRAVICAMI?

To pa seveda ne pomeni, da bi morala biti taka definicija tudi dokončna, saj o sami definiciji obstojajo sporna gledišča. Nato so

polmensko našeta vsa naselja na območju občine.

Statut določa, da je občan občine Kranj tisti državljan, ki stalno prebiva na njenem območju. V zvezi s tem določilom se je postavilo vprašanje, ali naj se priznajo občani, ki dalj časa prebivajo na območju občine, še posebej pravice. Priznanje posebnih pravic (npr. premoženjske) prebivalcem, ki že dalj časa prebivajo v občini, predstavlja nekdanjo domovinsko pravico. Uveljaviti take pravice nasprotuje načelo svobodnega gibanja, enakopravnosti in enakosti vseh državljanov in potreba za oskrbo nepreskrbljenih državljanov na socialnejši osnovi. V dosedanji razpravi se je predvsem zastopalo gledišče, da naj se priznajo pravice le v okviru veljavnih predpisov, upoštevajoč sedanje materialne možnosti občine.

Osrednji del prvega poglavja predstavljajo družbene naloge v občini. Te naloge so: vsklajevanje posebnih in splošnih interesov, odločanje o vprašanih skupnem interesu za življenje in delo državljanov, za gospodarski, kulturni, zdravstveni in socialni razvoj, zagotavljanje materialnega razvoja občine, vsklajevanje gospodarskega in družbenega razvoja, ustvarjanje materialnih in družbenih pogojev za osvoboditev dela in neposredno uresničevanje samoupravnih pravic na vseh področjih družbenega življenja.

NAŠA ZBORNICA JE ZE PRICELA POSEGATI V GOSPODARSKE PROBLEME

Prve konkretne akcije

Kljub temu, da je bila gospodarska zbornica za okraj Kranj ustanovljena šele sredi preteklega meseca, pa je že pričela aktivno posegati v naše gospodarsko življenje. Dokaz za to je nedvomno lahko prav prva seja upravnega odbora, kjer so člani takoj po razpravi o nalogah in organizaciji gospodarske zbornice pričeli obravnavati problematiko našega izvoza v letošnjem prvem polletju. Prav tako je gospodarska zbornica za okraj Kranj že sklenila, da bo prihodnji teden organizirala za gospodarske organizacije posebna posvetovanja. Tako bo v torek, 7. avgusta, v Kranju posvetovanje predstavnikov gostinskih gospodarskih organizacij. Na posvetovanju bodo razen nekaterih drugih ukrepov obravna-

vani tudi penzijske cene za prihodnje leto. Gospodarski strokovnjaki menijo, da bi prihodnje leto teh cen ne povšečevali. Prav tako naj bi na tem posvetovanju oziroma konferenci obravnavali tudi poslovne uspehe v prvem polletju.

Podobni posveti bodo tudi za obrtne, trgovske in kmetijske gospodarske organizacije. V sredo, 8. avgusta, bo posvetovanje teh gospodarskih organizacij z območja kranjske in tržiške občine; v četrtek, 9. avgusta, za območje občine Skofja Loka; v petek 10. avgusta, za področje občine Radovljica in v soboto, 11. avgusta, za občino Jesenice. Na teh posvetih bodo obravnavali vsebinsko in cilje zakona o družbenih kontrolah cen in zakona o ureditvi poslovnih razmerij na trgu. Prav gotovo pa bo razprava navrgla še kopico drugih aktualnih problemov. Razen zastopnikov v gospodarskih organizacijah naj bi bili na teh posvetih tudi predstavniki družbenih organov.

Organizacija takih ali podobnih posvetov je nedvomno metoda dela, ki je verjetno najustrenejša in najuspešnejša. Zato gospodarska zbornica meni, da bi s tako prakso nadaljevali v prihodnje. — P.

Gostje iz Oldhama

Kranj, 1. avgusta — Jutri bo iz Ankarane, kjer se združuje na krajšem oddihu, prispela v Kranj skupina najvišjih predstavnikov angleškega mesta Oldham. Znano je, da bo v okviru letošnjega Gorenjskega sejma tudi razstava mesta Oldham, ki naj pomeni enakovredno oddolžitve lanskoletni razstavi mesta Kranj v Oldhamu in tako doprineše hov delež k prijateljskim odnosom med obema mestoma.

Visoki angleški gostje se bodo v petek dopoldne udeležili otvoritve sejma in razstave. V času bivanja v Kranju bodo obiskali kranjski zdravstveni dom, več šol in tovarn ter nekatere znane gorenjske kraje. — M. S.

PRED XII. GORENJSKIM SEJMOM

Prvi skupen nastop

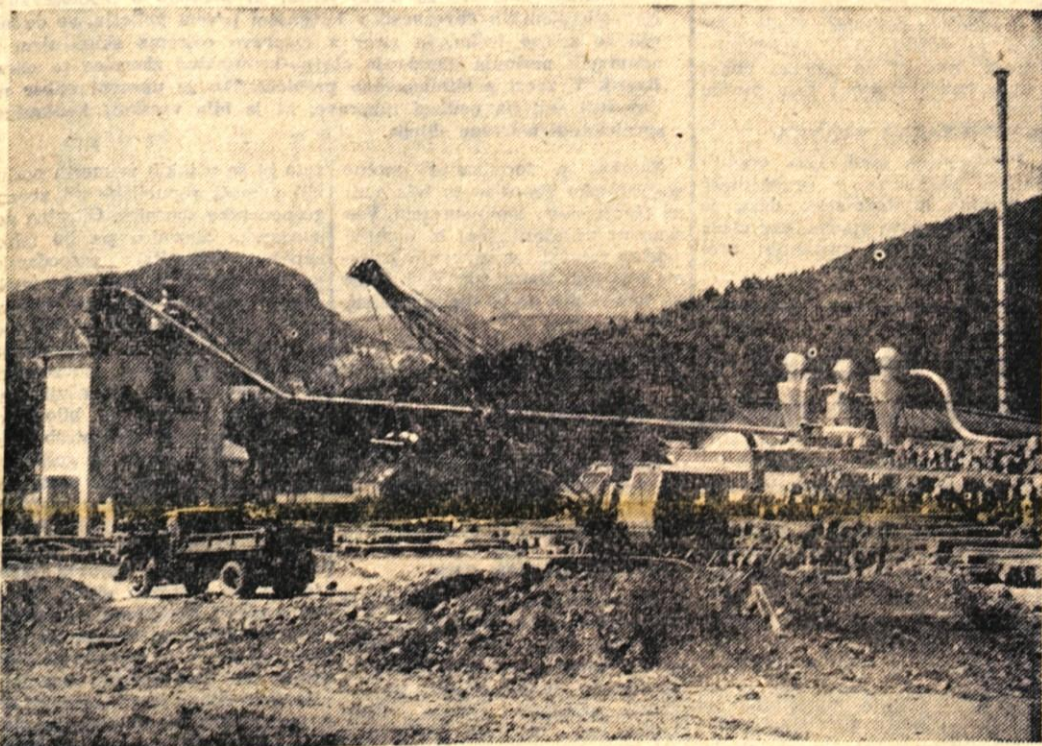
ZAPOSLENIH INVALIDOV SLOVENIJE

Ko se takole, nekaj dni pred otvoritvijo, sprehajamo po razstavnih prostorih Gorenjskega sejma, se nam zdi skoraj nemogoče, da bi bila že ta petek lahko tu otvoritev poletnega sejma. Največ, kar lahko vidimo po hodnikih in razredih obeh šol, v katerih sejem gostuje, so police in stojala in le tu pa tam se kdo ukvarja z namučanjem razstavnega blaga. No, kljub temu je odveč bojazen, da sejem ne bi bil pravočasno nared, ker je menda to, da se »zares« poprima šele v zadnji ali zadnjih dveh nočeh, že stalna praksa. Nekaj zaradi tega, ker je pač najlažje delati, ko se zares mudi, nekateri razstavljalci pa so kolikor je le mogoče pozni zato, da bi konkurenčna podjetja ne videla, kaj bodo razstavili in prodajali. (To velja menda še prav posebno za izdelovalce pohištva).

Ze pred dnevi pa je bil v drugem nadstropju tekstilne šole pripravljen en del razstave slovenskih zavodov za zaposlovanje invalidnih in drugih oseb. Ti bodo namreč letos prvič pripravili

skupno razstavo. Prvi del razstave bodo sestavljali grafikon in fotografije, ki bodo ponazarjali dejavnosti zavodov, njihove delavnice, število zaposlenih, odstotek invalidnosti, delovno sposobnost invalidov v primerjavi s popolnoma zdravimi ljudmi itd. Tu bo prikazano tudi, kako poteka rehabilitacija invalida. Razstava naj bi seznanila širok krog prebivalcev predvsem s tem, da invalidom ni zaprta pot za nadaljnji razvoj ampak imajo možnost, da se izpopolnjujejo in vključijo v delo.

Drugi del razstave zajema najrazličnejše izdelke, ki prihajajo iz invalidskih delavnic. Ker je dejavnost posameznih zavodov zelo različna, bo razstava dokaj pestra. Na njej bomo lahko videli predmete od izdelkov drobne galanterije, otroške konfekcije, pleterstva do tako zahtevnih izdelkov, kot so na primer bojlerji za grejte vode. V tretjem delu razstavnega prostora, ki je namenjen dvajsetim zavodom za zaposlovanje invalidnih in drugih oseb, bodo ti prodajali svoje izdelke.

Zamisel in osnovni koncept mehanizacije in funkcionalne ureditve krišča — prostora za skladišče hlobovine so programsko izdelali na LIP-u Bled, končni projekt pa: Projektni biro za lesno industrijo LRS v Ljubljani. Na sliki: Zemeljska dela za ureditev mehaniziranega krišča na bazenskem obratu »Tomaž Godec« v Bohinjski Bistrici norm alno potekajo. Če bo ugodno vreme bodo končana predvidoma v enem mesecu

LJUDSKI POSLANSKI GORENJSKE O PROBLEMIH V KMETIJSTVU IN GOZDARSTVU

Polletni plan gozdarstva dosežen

Rezultat pravih smernic in enotnejše akcije

POSVETOVANJA PO VASEH JESENISKE IN KRANJSKE OBCINE — OGLED OBRA-TOV KMETIJSKEGA GOSPODARSTVA KRANJ

Na iniativo Okrajnega odbora SZDL v Kranju je bil tu v ponedeljek, 30. julija pogovor z vsemi ljudskimi poslanci iz tega območja. Pogovor je bil o problemih v razvoju kmetijske in gozdarske dejavnosti na tem območju. Razen poslancev, med katerimi so bili tudi dr. Miha Potočnik, Boris Zihel, Tone Fajtar in drugi, se je pogovora udeležil tudi sekretar za kmetijstvo in gozdarstvo Slovenije Rudolf Čačinovič ter pomočnik sekretarja ing. Janez Perovšek.

Glavno pojasnilo o sedanjem stanju v kmetijstvu in gozdarstvu je podal predsednik OO SZDL Martin Košir. Poslanci so se strinjali z ugotovitvijo, da prav zaradi močnega industrijskega razvoja na tem območju kmetijstvo in gozdarstvo doslej nista bila deležna večje pozornosti in zato niti niti zabeležilo vzporednega vzpona. Potrebnosti so amelejši ukrepi. Prav uveljavljanje zakona o gozdarstvu je v zadnjem času pokazalo, da se je treba teh stvari odločneje lotiti. Sedaj so v toku pogovori s kmetovalci in lastniki gozdov. Pri tem se je pokazalo, da ljudje na vasi niso bili dovolj ali pa sploh napačno obveščeni o današnjih vaeoslošnih naporih za hitrejši napredek teh dejavnosti.

157.000 metrov hlobovine

Najbolj pereče je bilo stanje v gozdarstvu. V okraju je bilo več kot 200 privatnih malih zag. Tam so rezali in trgovali z lesom dokaj neurejeno. Splošno gospodarstvo je imelo velike težave in konkretne izgube. To zlasti pri izvozu. Po letošnjem predvidenem načrtu mora gozdarstvo našega okraja dati 157.000 kubnih metrov hlobovine bodisi naši predelovalni industriji ali pa izvoznim podjet-

jem. To je 22 odstotkov obremenitve v naši republiki, kar pa je realno spričo tega, da v okraju nimamo močnejše razvite končne

predelovalne industrije lesa. Toda ob prvem četrtletju je bil postavljeni načrt močno ogrožen. To zlasti pri izvozu. Ni bilo moč organizirati enotnega in kvalitetnega lesa v večjih količinah, niti za našo predelovalno industrijo niti za izvoz. Prav v tistem času je prišel v veljavo zakon o gozdarstvu in ob tem tudi določene organizacijske spremembe. Zapri so (Nadaljevanje na 2. strani)

Šola za poslovno organizacijo

Anketa zbornice za industrijo, rudarstvo, gradbeništvo in promet LRS je pokazala veliko potrebo po specializaciji kadrov v industriji. Anketirana podjetja so se zanimala tudi za vprašanje poslovne organizacije. Zato je zavod za izobraževanje kadrov in proučevanje organizacije dela v Kranju ustanovil šolo za poslovno organizacijo, ki bo pričela z delom že to jesen. Šola bo dvoletna, imela bo seminarski značaj in bo sprejemala iz podjetij in ustanov kandidata, ki so sedaj zaposleni na ustrezaajočih delovnih mestih. Kandidati se bodo na seminarjih teoretsko izobrazili, praktično pa se bodo usposabljali na svojih delovnih mestih, kjer bodo izvrševali praktične naloge pod vodstvom posebnih inštruktorjev. Ta

šola je pomembna stopnja na področju izobraževanja kadrov za gospodarske organizacije in za ostala področja družbenega dela. Pri vsakodnevnih naporih za dvig produktivnosti, pri iskanju novih poti in metod za napredek proizvodnje se vedno znova vrneemo na osnovni problem: organizacijo dela. Razen vseh drugih faktorjev produktivnosti je organizacija poslovanja tisti temelj, na katerem se gradi uspešna dejavnost katerekoli oblike našega družbenega udeleštovanja. Industrijska proizvodnja v raznih stopnjah svojega razvoja pomeni danes najbolj organizirano obliko človekovega dela. Določena stopnja organizacije je eden izmed pogojev industrijske proizvodnje. (Nadaljevanje na 2. strani)

Kranj in Jesenice sta se okrasila. Prvi avgust 1941 je za oba ta dva kraja pomenil začetek odkritega organiziranega boja proti okupatorju — proti tujim in domačim sovražnikom svobode. Okrog 50 jeseniških delavcev, večinoma komunistov, ki so bili že 10 dni v ilegali in se organizirali v partizansko četo, je 1. avgusta na Mežakliji prišlo v odprti boj proti Nemcem, ki so se ob znatnih iztrubah umaknili. Tudi pri Kranju je bila tisti dan ustanovljena prva partizanska četa in počil je prvi strel na sovražnika.

Od takrat je minilo enaindvajset let. Jesenice, Kranj in skoraj vsak kraj so širom po deželi bilo opremljeni svojo podobo. Zares — so nove tovarne, elektrarne, nova stanovanjska naselja, ceste, mostovi, zdravstveni domovi... Hkrati ob tem pa je zrasla tudi nova generacija, potomočniki izbojevanje revolucije. To niso več plahi, brezposelni trpinči, ki so se bali, smeli svobodni in odločni člani nove družbe, ustvarjajci srečnejših časov.

Na sliki zgoraj: Spomenik na Občini (Mežaklija) kjer je prišlo pred 21. leti do prvega boja med Nemci in jeseniškimi partizani. Spodaj: Spomenik revolucije v Kranju, simbol nove ere

Obrazi in pojavi • Obrazi in pojavi • Obrazi in pojavi • O

Življenje in birokracija

Vsi vedo, da Toneu Živoljenjska ni bila naklonjena, čeprav se ni nikoli ni pritoževal. Ze v prvih letih ga je prizadela huda bolezen in ga prisilila, da omeji svoje želje z ozkim okvirom majhnih sobic. Ker ni izpolnjeval pogojev za kakršnokoli redno pokojnino, mu je bila odobrena skromna prispeva. Sam se z njo ne bi mogel zadovoljiti, toda ker je živel skupaj s svojo sestro, je pa tisti denar le nekaj odurnil. Tona ni dala miru misel, da bi mu bilo lahkaj delat in si tu tam priložil kak dinar. Pred letom se mu je za to res ponudila priložnost. Veliko naporov in uspešno močno voljo je zahteval od nje vsakdanja pot do delavnice, ki jo je s težavo premerjal decimeter za decimetrom, da bi se lahko pričel, vendar je bil odurnil. Naučil se je primernege dela in sedaj tudi opravlja od najzgodnejšega jutra do nozno noči. Težko mu gre, vendar dela in — zasluži. To zadnje je zvedel tudi pri-

stojni organ, ki skrbi za pravilno razdeljevanje socialnih podpor in hitro poskerbel za to, da Tone ne prejema več tistih nekaj tisočakov podpore. Saj zasluži!

Nibče se ni pozanimal, koliko naporov mora vložiti v sleherni izdelek, koliko je dni, v katerih ne more delati, koliko ur traja njegov delavnik, ki mu prinaša »redni« zaslužek. Toneovi sosedje to dobro vedo, pa tudi mnogi drugi vaščani, vendar jih o tem nibče ni upraveljal.

Tonetova zoodba ni povsem osamljena. Take stvari se velikokrat dogajajo predvsem tam, kjer rešujejo življenjske probleme samo izza pisalnih miz in daleč od njihovega prizorišča. Zato moramo pozdraviti nove predpise, ki prenašajo mnoge pristojnosti na krajevne skupnosti. Ko bodo tudi vaščani iz Tonetove vasi lahko odločali o tem, kdo v njihovi vasi potrebuje podporo in kdo ne, Tone prav gotovo ne bo zapostavljen. M. S.

TE DNI PO SVETU

● POMIRITEV V ALŽIRJI

Opazovalci v Alžiru menijo, da je določeno popuščanje napetosti značilno za razvoj alžirske krize. Za Ben Bello »je kriza praktično že končana«. Minister Jazid pa je v Alžiru izjavil, da je »alžirska ljudstvo zavrnilo, da bi se zateklo k sili.« Poročajo, da so aretirali podpredsednika Budiafa in ga odpeljali v neznan smer. Predsednik začasne alžirske vlade Benheda je poslal poziv vsem alžirskim voditeljem, naj se čimprej zbere v glavnem mestu, da bi pospešili rešitev politične krize.

● AMERIŠKE ČETE ZAPUSTILE TAJSKO

Predstavniki ameriškega veleposlaništva v Bongkoku je sporočili, da so tudi zadnje enote ameriške vojske zapustile Tajsko.

● KONFERENCA O AFRISKEM SODELOVANJU

V glavnem mestu Gvineje se je končala konferenca prosvetnih strokovnjakov dežel afriške ustanovne listine, na kateri so bile zastopane Gvineja, Mali, ZAR in Maroko.

● REŠITEV ZAHODNOIRANSKEGA VPRAŠANJA

Ambasadorja Indonezije in Nizozemske sta dosegla sporazum o kompromisni rešitvi problema Zahodnega Irana.

● CARINSKA UNIJA

Vladj Nigerija in Dahomeje sta se sporazumeli o carinski uniji in skupni carinski službi.

● OBISK V UKRAJINI

Predsednik Sovjetske vlade Hruščov je odpotoval v Dnjepropetrovsk, kjer si bo ogledal nekaj industrijskih podjetij tega mesta.

● GENERALNA STAVKA

Peronistična sindikalna organizacija, vključena v argentinsko generalno konfederacijo dela, je napovedala novo stavko, ker vlada ni rešila vrste socialnih problemov.

Prvi osnutek občinskega statuta v našem okraju

(Nadaljevanje s 1. strani)
Kateri občina samostojno razpolaga.
● Urejanje vprašanj, ki imajo neposreden pomen za gospodarsko, kulturno-družbeno življenje in razvoj, kakor tudi način uporabe zemljišče in stavb v družbenem prenoženju.
● Vsklajanje razvoja naselij v občini.
● Zagotavljanje materialnih in drugih pogojev za zadovoljitev potreb državljanov in stalno izboljševanje njihovih slošnih življenjskih pogojev, posebno na področju izobraževanja, kulture, zdravstva, socialne zaščite, stanovanja, komunalnih in drugih javnih služb, ustanavljanje gospodarskih organizacij in organiziranje komunalnih in drugih javnih služb.
● Skrb za uresničitev političnih in osebnih pravic v družbenem samoupravljanju.
● Organiziranje in zaščita osebnih in premoženjske varnosti ter javnega reda in miru.
● Organiziranje organov oblasti in družbenega samoupravljanja ter služb, ki imajo skupen pomen za občino.
● Zagotavljanje izvrševanja in uporabe zakonov in drugih predpisov, posebno v razmerju do občanov, delovnih in drugih organizacij in varovanja zakonitosti v občini.

Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki

Na alžirskem sematorju se je začela pripraviti zelena luč. Zadnji dnevi prejšnjega tedna so pokazali, da so »alžirski bratje« sili političnega prepriča že čez glavo. Stevilni zunanji činitelji so pripomogli, da je »alžirska bolezen« prebrodila krizo in ljudje širom

Zelena luč

po svetu so začeli verjeti v njeno ozdravitev. Ze pred sedmimi leti, ko se je ob Lemenskem jezeru zbralo devet »alžirskih bratov«, je Ben Bela govoril: »Mi smo zvezani z moralno pogodbo. Ta pogodba ne dovoljuje nobenemu, da bi delal na svojo pest.« Sedem let po začetku alžirskega upora se je začela ta skupna zavest krhati. Sedemletna vojna, ki

je spravila ob življenje 20.000 francoskih vojakov in priletela med mrtve 350.000 Alžircev, ni dala priložnosti alžirskim voditeljem, da bi v popolnosti razčistili politične nazore, zakaj vojna jih je v takšni meri zaposila in ločila, da nikoli niso sedeli vsi skupaj. Marsikaj je ostalo ob strani in razlike so prišle do izraza, ko je bila alžirska neodvisnost že podpisano zgodovinsko dejstvo. Nasprotja med alžirskimi voditelji so izbila na dan, ko je alžirsko ljudstvo z 99 odstotki glasov izglasovalo neodvisnost in položilo temeljni kamen v novi državi. Izid glasovanja je zatekel alžirsko vodstvo že razdeljeno v dva

tabora. Skupina ministrov je odpovala v glavno mesto Alžir in od tam skušala spraviti nasprotnika Ben Bello, ki je našel zatočišče pri alžirski vojski, v »kozji rog«. Ben Bela pa je skušal v duhu sklepov tripoliškega zasedanja uresničiti zamisel političnega odpora, ki bi izdelal politične smerice še pred volitvami v alžirsko ustavotvorno skupščino. V ozadju tega žalostnega spora so bili ključni, ki bi obema skupinama zagotovili ključne položaje v novi vladi. Bolj bistvene so bile seveda politične težnje obeh skupin, ki se bile po končnih ciljih tako različne, da jih je bilo nemogoče uskladiti. Popuščanje na obeh straneh je izsilila šele nevarnost državljanske vojne, brezvladje in posameznih predelih in pritisk od spodaj, ki ga je bilo čutili vse bolj, čim dlje se je vlekla politična kriza.

Kakšen je sedaj alžirski skupni jezik in kdo je iz spora izvlekel debelejši konec? Alžirska vojska je v politični krizi zadržala zdrav razum in preprečila marsikaj, da bi nasprotja prišla v bolj žalostni obliki do izraza. Položaj vojske se je utrdil. Ben Bela, ki ima v vrstah vojske precejšnjo podporo, je z izidom krize verjetno najmočnejša alžirska osebnost. Vojska je bila prva, ki je začasni alžirski vladi izrekla nezaupanje in vztrajala pri uresnitvi tripoliških sklepov. Seveda tudi vojska kot alžirsko politično vodstvo ni enotna. Uradna stališča o izidu krize se najraje zatekajo k molčanju. Z vodstveno vlogo političnega odbora in sklicem Nacionalnega sveta alžirske revolucije bi naj bila z majhnimi odstopanji uresničena Ben Bellova linija. Seveda je spriče razlik v vodstvu težko reči, če ne bodo nerazčiščena politična načela prišla do izraza v neki drugi obliki.

Trenutno je najvažneše, da je »železna zavesa« med Alžirom in

Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki

PRVA REDNA SEJA UPRAVNEGA ODBORA GOSPODARSKE ZBORNICE

Za uspešno delo so potrebni ustrezni podatki

ENOTNOST GOSPODARSKE ZBORNICE SE KAŽE TUDI V NJENI NOTRANJI ORGANIZACIJI IN SISTEMIZACIJI DELOVNIH MEST — ZBORNICA IMA SEDEMČLAN-SKO PREDSEDSTVO

Kranj, 30. julija — Danes dopoldne se je prvič sestel upravni odbor gospodarske zbornice za okraj Kranj. Predlagani dnevni red, ki je obsegal razpravo o družbenem položaju in funkcijah gospodarske zbornice, razpravo v zvezi z ustanovitvijo in organizacijo gospodarske zbornice za okraj Kranj in poročilo o izpolnjevanju izvoznih planskih obveznosti v letošnjem prvem polletju, so dopolnili še z eno točko, in sicer z razpravo oziroma sklepanjem o adaptaciji poslojpa dosedanje obrtno-komunalne zbornice za okraj Kranj. V zvezi z obravnavano problematiko je upravni odbor na današnji seji na podlagi razprave, ki je bila vseskozi konkretna, sprejel tudi ustrezne sklepe.

na današnji seji sklenil, da predlaga okrajnemu ljudskemu odboru, da se imenuje za predsednika sekcije za blagovni promet jako Kolonea, za predsednika sekcije za kmetijstvo in gozdarstvo ing. Janeza Eržena in za predsednika obrtno-komunalne sekcije Janka Urbanca. Hkrati so potrdili tudi predloge za imenovanja tajnikov omenjenih sekcij.

Zamisel o formiranju enotne gospodarske zbornice je bila tudi na Gorenjskem toplo sprejeta. Vsa osnovna vprašanja naj bi namreč odslej reševali v osnovnih oziroma okrajnih zbornicah. Vseh sicer na tem mestu ne bo mogoče rešiti,

V upravi enotne gospodarske zbornice je sistemiziranih 28 delovnih mest, medtem ko je bilo v prejšnjih zbornicah zaposlenih 40 uslužbencev. Uprava se deli na dva oddelka, in sicer na oddelke za splošne zadeve, v katerem je tudi referat za strokovno izobraževanje, in na oddelke za gospodarska področja (oddelek za proučevanje gospodarstva). Tako se enotnost nove gospodarske zbornice kaže tudi v njeni notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest. — P.

Šola za poslovno organizacijo

(Nadaljevanje s 1. strani)

To ni samo industrija, vsako področje družbenega dela zahteva, da so izpolnjeni osnovni faktorji. Ki jih skupno označujemo kot organizacijo poslovanja.

Večja podjetja in ustanove imajo posebne oddelke, ki se ukvarjajo izključno z vprašanjem organizacije, v srednjih in manjših podjetjih pa je ta naloga prepričano vodilnemu kadru. Ker ta za to delo navadno ni specializiran, zavisil njegov uspeh skoraj samo od osebnih vnevm posameznika, od njegovih iznajdljivosti in izkušenj. Z razvojem industrializacije so se izpopolnjevale tudi metode vodenja, upravljanja in vsega poslovanja. Tako se je ob sodelovanju teoretikov in praktikov postopoma razvila nova veda — veda organizacije. Poznavanje vsaj osnovnih načel in metod organizacije je danes nujno za vsako vodilno osebo; od organizatorjev ter šefov priprave in proizvodnje pa smemo zahtevati tudi globljo specializacijo. Njihovo delo brez znanja organizacije je namreč predvsem poskušanje in daje malo zaotovitve za uspeh. — ing. Janez Smitek

Lepi in topli dnevi so v zadnjem času privabili številna tuje in domače turiste na Jezersko — Foto: F. Perdan

Polletni plan gozdarstva dosežen

(Nadaljevanje s 1. strani)

večino malih zag. venecijank. Kaj kmalu — že do konca junija se je pokazal uspeh. Lesna industrija in tudi izvozna podjetja so bila preskrbljena z lesom. Polletni plan je bil izpolnjen.

Pot do nižjih cen

Prav tako so poslanci govorili tudi o nekaterih problemih kmetijstva. Večina naših kmetijskih gospodarstev porabi v glavnem doma vse, kar pridelajo. Nič, ali bomo malo, razen krompirja, pridelajo za trg. To pa je nevarno bodisi za

prizadete proizvajalce kakor tudi za družbo kot celoto. Hkrati pa tudi mnogi socialni problemi rejših, dela nezmožnih na vsaki drugi stvari narekujejo in namost silijo k določenim spremembam. Sedanja nizka delovna uspešnost v kmetijstvu ne zagotavlja ustreznega razvoja. Za razvoj so potrebna sredstva. Zato so činski odbori začeli ustanoviti posebne sklade za kmetijstvo, veda iz virov samega kmetijstva.

NEKAJ MISLI O NAŠEM IZVOZU

Od ugotovitev h konkretnemu delu

ZE SEDAJ NAJ BI OBRAVNAVALI OSNOVNE NALOGE V PRIHODNJEM LETU

Nekateri gospodarski strokovnjaki menijo, da lahko probleme, ki so se letos pojavili pri izvozu, razdelimo na objektivne in subjektivne. Med prve prištevajo zlasti pomanjkljivo oskrbo z reprodukcijskim materialom; a med druge pa mnenje delovnih kolektivov, da z izvozom pomagajo le družbi kot celoti in ne samemu sebi. Vendar pa je potrebno slednje ugotovitev le nekoliko dopolniti. Vsi poznavalci gospodarskih razmer se namreč s tako formulacijo ne strinjajo in zato trdijo, da so tudi gospodarske organizacije končno le spoznale, da jim prav izvoz nudi tako trenutne kakor tudi perspektivne koristi. Ne glede na vsa ta mnenja pa prav gotovo ni mogoče povsem zanikati, da ne bi težnje in zahteve po večjem izvozu v zadnjem času naletele pri proizvajalcih na ugodnejši sprejem.

ga plana. Ta številka sicer ni povsem točna, ker popolnoma realnih podatkov o izvozu pač ni. Kljub temu pa je pokazatelj, ki kaže, da v prihodnjih mesecih napori za povečanje izvoza ne smejo popustiti; nasprotno — prizadevanje mora biti odslej še večja.

Pomanjkljivosti, ki so v letošnjih prvih šestih mesecih hromile naše izvozne plane, so bile po posameznih gospodarskih dejavnostih različne. Tako je na primer v tekstilni industriji primanjkovalo bombaža, barv, kemikalij in podobno. Prav tako je bilo tudi premalo zanimanja za izvoz manjših količin blaga. Izvoz črne metalurgije pa hromi pešec investicijske izgradnje v svetu. Usnjarska industrija se je znašla v zagati zaradi slabe kvalitete kože, medtem ko se bo obutvena industrija verjetno morala kmalu preorientirati na proizvodnjo modnih izdelkov. Pri gumarski industriji je pomanjkljivost v tem, ker naša kovinska industrija še ni specializirana in tako ne more z domačimi izdelki,

ki jih potrebujejo v gumarski proizvodnji, poceniti nekaterih izvoznih proizvodov gumarske industrije. Prav tako cene nekaterih naših izdelkov le težko konkurirajo na svetovnem tržišču.

Omenimo naj še izvoz kmetijske proizvodnje. Do konca junija so namreč izvozili nad 200 glav pitane živine, predvsem s kmetijskega gospodarstva Skofja Loka in kmetijske zadruge Gorenja vas. Z izgradnjo farm, za katere so sredstva odobrena, pa se bo delež kmetijstva pri izvozu predvsem v zahodnoevropske države še povečal.

Dejanski izvoz kranjskega okraja je sicer večji kakor pa ga prikazujejo podatki. Upoštevati pač moramo, da nekaj izvažajo tudi nekatera obrtna podjetja (Marmor Hotavlje), vendar njihov izvoz statistična služba ne zabeleži. Podobno je tudi z našimi čipkami. saj konec koncev le dobimo tudi zaradi nekaj deviz. Isto je tudi s turizmom.

Pri ocenjevanju uspešnosti našega izvoza nas pogosto zaslepijo samo številke, ki so sicer same po sebi popolnoma v redu, vendar pa kasnejša proučevanja kažejo, da dejanski učinek le ni tak. Pri tem mislimo predvsem na to, da je treba izvoz pospeševati zlasti v tistih gospodarskih dejavnostih, ki uporabljajo domače surovine in zato niso vezane na uvoz, za katerega je pač treba imeti devizna sredstva. Take dejavnosti bi bile na Gorenjskem zlasti lesna industrija, črna metalurgija in elektroindustrija. Prav iz omenjenih razlogov bi bilo treba čimprej izdelati analizo, ki naj pokaže, v kateri dejavnosti naj izvoz še posebno povečujemo.

Položaj v prvem polletju nam narekuje, da se je treba resno lotiti teh problemov. Ugotovitev so na dani, zato so potrebne le še konkretne akcije. Najprej naj bi proučili stanje v tistih podjetjih, ki v prvem polletju kljub obvezi niso izvažala. Prav tako je nujno, da prične kovinska industrija izdelovati ustrezne kovinske predmete, ki jih za svoje izdelke potrebuje gumarska industrija. Imamo tudi možnosti za izvoz konfekcije, vendar doslej tu še ni bilo nič storjenega. Razen tega so še številna vprašanja, ki so bila že večkrat obravnavana,

endar se prepočasno realizirajo. — Končno imamo tudi slabo metodo za zbiranje podatkov o izvorni problematiki. To sicer ni ravno osnovno vprašanje v sklopu omenjenih in neomejenih problemov, kljub temu pa mu ne kaže zmanjševati pomembnosti.

Predvidoma z začetku septembra bo posebna okrajna konferenca, kjer naj bi temeljito analizirali uspehe in neuspehe pri naših težnjah za povečanje izvoza. — Hkrati pa bi razpravljali tudi o osnovnih nalogah, ki nas čakajo na tem področju prihodnje leto. To je vsekakor pohvalna odločitev, da bomo v leto 1963 stopili z že določenimi osnovnimi koncepti, ki jih bomo koristno uporabili tudi pri sestavljanju družij nih planov oziroma resolucij z družbenem in gospodarskem razvoju.

Vsaka proizvodnja zahteva gospodarski prostor. Menda skoraj ni dejavnosti, ki bi lahko trdila, da je zanjo ta prostor — na primer — območje naše države. Take trditve niso ustrezne in tudi ne ekonomsko utemeljene, ker je ta prostor končno majhen. Zato je potrebno tudi našo gorenjsko proizvodnjo usposobiti za uspešen nastop na tujih tržiščih. To pa bi bilo treba upoštevati vsepovsod. — P.

in zagovarjati pot razvoja. —

P R V A B I T K A

1. AVGUSTA 1941 JE CANKARJEVA ČETA BILA NA OBRANCI NA MEŽAKLI PRVO ODPRTO BITKO SLOVENSКИH PARTIZANOV PROTI NEMSKIM ZAVOJEVAVCEM

V taborišču Talarjevega voda je bila tišina. Enakomerno dihanje spečih borcev je ni ostalo. Sinoči, potem ko sta odšla ostala dva voda Cankarjeve čete na rušilno akcijo v dolino, so bedeli dolgo v noč in polegli šele, ko so nekaj čez polnoči zaslišali dvoje močnih detonacij. Presekali sta tišino noči in se v odmevih nekajkratno ponovili, vsakokrat šibkeje, dokler njim odmev ni zamrl v tišini, ki je ponovno objela zemljo, kakor da se tam daleč spodaj ni zgodilo ničesar. Pa se je Most, ki so ga v Mostah pri Zirovnici ob okupaciji zgradili italijanski vojaki, je bil uničen, drugi, cestni, pa delno poškodovan.

Nekaj ur je že poteklo od tedaj. Zdaj so borci in borke spali. Le dežurni, bil je sam vodnik Tonček Talar, je bedel. Sinoči mu je Gregorčič, ki so ga klicali zdaj po partizansko Gorenjc, zaupal vod in mu ukazal, naj s tovariški, ki so ostali »doma«, počisti in uredi taborišče. Storil je, kakor mu je bilo ukazano. Ze čez uro je bilo taborišče urejeno, posoda in menažije lepo razmešene, nahrbtniki ob vzglavjih spečih borcev na svojem mestu, drva ob ognjišču zložena kakor treba. Povsod je bil vzoren red: če bi prišel tuj človek, bi prej ko ne mislil, da je prišel med tovarnike. Le puške ob spečih so govorile, da je taborišče partizansko.

Nekoliko niže pod taboriščem od koder se je videlo na pot pod strmo skalo, sta bedela stražarja in preganjala čas z občudovanjem prihoda zgodnjega jutra. Oglaslale so se prve ptice, kakor da bi s svoje pesmijo ugašale zadnje zvezde in prizigale jutro. Tam za hregovi se je že svetlikala sinja svetloba in se topila v zlatourno. Iz nje se je kakor velika razzarjena kovinska krogla dvigalo sonce in kmalu nato razlilo v božajino slepečo luč. Poletno jutro je zazarelo v vsem svojem sijaju. Kdo neki bi ob taki lepoti mislil vihar, ki se je potuhnjeno bližal. Stražarja, oba mlada, kotaj odrasla fanta, je misel nosila na Bled, k jezeru, kjer bi bilo kako lepo ob kopanju preživeti dan, ki so je obetali.

Tedaj je nekje pod stražarskim klucom škrtnila vejica. Njuno najrajše se je razblinilo. Nazadnje sta prisluhnila.

Kofiči?
Da, Koraki!
— Naši se vračajo, — sta pomislila in jima že hotela pohiteti naproti, ko sta skozi grmičevje na stezi pod seboj zagledala sive čelade.

Nemci!
Zirnila sta se in za trenutek ostala kakor okamenela. Krč ju je zvil in prikoval na mesto. Trahalo je nekaj neskočno dolgih trenutkov, da je popustil in da sta po uničujočem presenečenju lahko zopet razsodno pomislila, kaj je njuna dolžnost. Šele potem sta se neslišno umaknila proti taborišču in vzdrnila Tončka, ki je dremal.

— Nemci? — se je začudil v dremavici.
— Da, — sta rekla in se zastrinjala vanj.
Tonček se je zbral. Hotel je ostati miren. Zaradi odgovornosti, ki mu jo je naložil Gregorčič. Poročilo se mu je da je s svojjo mirnostjo vplival tudi na stražarja, ki sta še vedno drhtela. Brez mrzličnosti so prebujali čutno in z mirnim zadržanjem trjavali, da so vetajali brez hrupa in zmede zaradi nenadnega pojavna sovražnika na stezi, globoko pod taboriščem. Drhtenje živcev, ki se je lotevalo zlasti tistih, ki so spali sezuti in so se zdaj naglo ozavali, ni bilo znak strahu. Vzlic temu pa so ga hoteli krotiti in se prikeriti drug pred drugim. Ni so vodili, da se bo to drhtenje dolgo samo od sebe, čim bodo hodili prvi strel.

Tonček Talar, ki mu je Gregorčič sinoči zaupal vod, je naglo nespel. Znanje, ki si ga je naučil pri vojaki, mu je prilo brez borce je razporedil po položajih v smerčju nad taboriščem. Nemili so se k zemlji in se pripravili na nepod. Na dva Nemci so bili mimo, ne da bi jih opazili. Tudi je Tonček z borci zavzel nov položaj, partizana Alfonza, nekdanjega režiserja v delavskem gledališču, pa je poslal v Gregorčičovo taborišče pogledat, če se je v tobo že vrnil z nočne akcije.

Taborišče je bilo troje. Razporejena so bila nedaleč drugo od drugega, tako da so se, če so vsi borci zavzeli položaje, lahko strnila v polkrožno obrambno črto. Te črte pa zdaj ni bilo mogoče zasedati in vodnik Tonček je moral

ukrepati drugače. S svojim vodom, ki je bil komaj kaj večji od nemške desetine, je zavzel položaj blizu stene in tako napravil Nemcem zasedo. Misli je, da se bodo Nemci zmedli. Pa se niso. Na komando, ki jo je bilo slišati do partizanskih položajev, se je kolona bliskovito razlezla in se prižela k tlom, takoj nato pa se je bitka razbesnela.

Z rafali osekane vejice smrek so deževale na partizanske položaje. Šele sedaj je Tonček uvidel, da bi bilo bolje spustiti Nemce mimo, saj se jim z vodom, ki je bil po številu borcev najmanj petnajstkrat manjši v primerjavi s številom Nemcem, ne bo mogel dolgo upirati. Znanje, ki si ga je pridobil v vojski, je odpovedalo. Vojskovati se po načinu, kakor so ga učili v vojski, je bilo v partizanskih pogojih samomorilsko. Tako je čutil. Ni opazil, da jih sovražniki obkoljujejo. Moral bi računati na nemško premoč in vod že po prvih streljih, izstreljenih na sovražnika, umakniti. Tako pa je zdaj že pokalo za hrbotom partizanskih položajev.

Bitka je besnela. Partizanom, četudi doslej niso utrpeli ne ranjenih ne mrtvih, je šlo vedno trše. Rafali in strelji so odmevali od skal in napolnjevali ozračje s peklenkim hrupom. Nebo nad hribi pa je bilo globoko modro in mirno. Ni se menilo za hrup bitke ne za ljudi, ki so se bili na življenju in smrt. Alfonz, ki je bil vzel puško in na Tončkov ukaz odhitel v Gregorčičovo taborišče, ni mogel več nazaj. Nemci so mu odrezali pot. Jezil se je na Tončka, zakaj ga je sploh poslal v Gregorčičovo taborišče, ko bi moral vedeti, da je prazno, saj se še nihče ni vrnil iz nočne akcije.

— Kakšen nesmiel, pošiljati me...
Zdaj je odrezan od drugih. Jeza mu ni pomagala. Tudi jeziti se je bilo nesmiel. Pomagati si mora sam, obiti Nemce in najti pot k svojim.
Sklonjen je stekel čez čistino. Na oni strani je bilo zopet bukovje. K sreči na tej čistini ni bilo Nemcev. Nobenega ni videl. Veeeno pa je hitel. Samo še nekaj korakov ga je ločilo od nizkega gostega bukovja. Tam se bo prikril in razmislil, kako naj se izogne nevarnosti in se prebije do svojih.

Tekel je. Bil je že močno upehan in vedno hitreje je sopol. V

bukovju se bo že odpočil, se je bodril. Zato razen odrešilnega bukovja ni videl ničesar.
— Halt! — je od nekod zasikalo. Nehote je pogledal, a se še v istem trenutku pognal v mlado bukovje, ki je bilo bolj podobno grmičevju kakor drevju. Čeprav je videl Nemca samo za hip, je Nemčeva postava še vedno gorela pred njim: visok temnolas Nemec brez čelade in s fotografskim aparatom nad trebuhom. Smrtna lobanja na kapi ga je izdajala za gestapovca. V njegovi desnici pa je jasno videl revolver. Vse se je zgodilo v drobcu sekunde.
— Halt!
Nato je počilo. Krogle so zasikale nad njim. Vrag je dobro meril, saj mu je prestrel klo-buk. Prav gotovo bi ga ubil, če bi Alfonz prej ne skočil v grapo, ki se je kakor nalašč pojavila pred njim.

Naglo se je spuščal po grapi navzdol in presenečen obstal. Bil je nad Talarjevim taboriščem, pa je vso pot mislil, da se mu odmika, čeprav si je želel, da bi se vrnil vanj.
Razgledal se je. Taborišče je bilo prazno, a še vedno nedotak-

njeno. Veeeno pa mu ni odprilo poti do tovarišev. Tja, kamor se je medtem prenesla bitka, ni več mogel. Ko se je napolnil na stezo, je spoznal, da je še vedno odrezan od ostalih. Skrit za mogočno staro smreko je opazil, da so Nemci zavzeli nov položaj na Skalcah. Odločiti se je moral. Skrit za debelo smreko na obronku gozda je izbral najkrajšo in najbolj zanesljivo pot čez čistino. Trava je bila dovolj visoka, da bi se lahko neopazno sprazil do smrečja. Ze se je sklonil, ko so se iz smrečja prikazale nem. čelade. Ni mu ostalo drugega, kot da je legel v visoko travo in pripravil puško. Pet nabojev je imel; štiri za Nemce in zadnjega zase. Njegov usoda je bila odvisna zdaj samo še od naključja...

Bitka še ni prenehala. Nemcem je uspelo, da so vod razbili in ga razdvojili. Potem so strelji postajali redkejši, utihnili pa niso.

Talarjevo taborišče je še vedno samevalo nedotaknjeno. Se vedno je dajalo vtis skavtskega taborišča. Le ležišča so bila razmetana, taka, kakor so jih pustili, ko so pohiteli na položaje. Tudi odeje so bile še tam. Le redki so jih vzeli s seboj. Vsi pa so bili prepričani, da se bodo vrnil. Poleg Ferdovega ležišča (Ferdo je bil sekretar skopevske organizacije) je ležala kitara. V škatli ob vzglavju je bil kakor navadno prenosni radijski sprejemnik, s katerim so že ves mesec zamlajali Moskvo pa tudi druge zavezniške postaje. Niso jih mogli poslušati zaradi motenj, ki so jih povzročali Nemci. Le redkokdaj se jim je posrečilo ujeti London, a jih je prav tako razočaral kakor sovražnikove postaje. Tudi zavezniki so poročali o skoro nezadržnem nemškem prodiranju na vzhodni fronti. Njihova poročila so se razlikovala od nemških samo po tem, ker so o nemških prodorih in zmagah na vzhodu poročala nekaj dni kasneje kakor nemška.

Ferdo, ki so ga Nemci prav tako kakor Alfonza in še nekatere druge odrezali od voda, ko se je le-ta neurejeno premaknil na nove položaje, je pritrkal v taborišče. Ne bi prišel sem, da ga ni skrbelo za radijski sprejemnik, ki ga je hotel rešiti in skriti pred Nemci. Na kitaro, ki je bila doslej nerazdruživ del njega samega, je pri tem popolnoma pozabil.

— Ferdo! Ferdo! — ga je komaj slišno nekdo poklical. Odložil je škatlo z radijskim sprejemnikom in se ozrl. Zagledal je Viktorja, delavca, ki je prišel pred leti iz Stora in se zaposlil na Jesenicah. Na partijskem sestanku ga je spoznal; tudi Viktor je bil komunist.

— Ti, Viktor? — se je začudil zasopelmu tovarišu.
— Kje so drugi? — je Viktor izsopel.
— Umaknili so se.
— Pojdiva! Najti jih morava.
— Takoj. Samo radio skrijem.
Odsla sta proti bukovju. Ferdo je odložil škatlo z radijskim sprejemnikom pod neko bukev in ga pokril z vejami. Ko sta se vrnila proti taborišču, ju je iznenadil nemški krik:
— Schaut zwei Banditen!
Vrgla sta se na tla v smeri, od koder sta slišala krik in pripravila puški. Od sovražnikov ju je očilo komaj trideset metrov. Ferdo je pomeril, da bi sprožil. Prehitela ga je sovražnikova krogla, nekaj druga pa je skoro istočasno našla Viktorja. Obležala sta v krvi. — Nemci so se pognali k njima. Se sta bila živa, a bila sta nezavestna. Tedaj so zagledali taborišče.
— Lager!
Zapodili so se proti taborišču. Teško ranjena partizana so odveklili s seboj. Hoteli so ju odnesti v dolino, zakaj ukazano jim je bilo, naj ne pobijejo vseh banditov in naj skušajo prignati vsaj nekaj živih ujetnikov v dolino, da bi iz njih izvlekli skrivnosti o odporiškem gibanju med prebivalstvom. Toda oba sta izdihnila, še preden so ju privlekli do taborišča. — Die zwei sind kalt! — je rekel nekdo in brcnil trupli. Kakor da bi s svojim zgledom dal znamenje, je surovost popadla tudi druge, da so se začeli med seboj kosati v surovosti nad mrtvima partizanoma. Kljub temu da so s svojo premočjo partizansko obrambo razbili sta bila mrtva partizana prva, ki so ju videli od blizu. Do tega trenutka niso še nobenega ubili ne zajeli. Zato so se spravili nad njiju z nečloveškim besom, ju obdelovali s škornji in puškinimi koptiti. Najbolj divje je brcal truplo ne-

kdo, ki ga je ob prvih streljih partizanska krogla rahlo oplazila. Z okovanimi škornji je obdeloval partizanovi glavi, dokler se nekomu, ki je stal ob strani, to početje nad mrličema ni zagnusilo.

— Genug! — je vzkliknil in z bližnjega ležišča potegnil odejo in z njo pokril iznakaženi trupli. Pri tem je stopil na nekaj lesnega kar je za trenutek jokajoče zavzel in se potem pod njegovim škornjem strlo; bila je Ferdova kitara.

Toda Nemcem se je še hotelo divjanja. Ko so se odvrnili od

tel v svojo slavo posneti nekaj prizorov s te, prve odprte bitke z banditi v Sloveniji, da se je ta bitka za Nemce tako klavno končala. Nihče med njimi ni verjel, da so se sprva bili z enim samim partizanskim vodom. Tako žilavo se je upiral, naposled pa, ko so ga razpršili in obkolili, se neopazno izmuznil skozi obroč, kakor da bi se vdrl v zemljo.

Kmalu potem, tega si niso znali razložiti, pa jih je napadla močna banditska skupina, ki je vzrasla pred njimi kakor iz zemlje in jih iznenadila, zmedla in pognala v beg. Niso vedeli, da

ranjenec vtaknil cev puške v usta in pritisnil na petelina. Ko so planili nadenj in mu iztrgal puško, so v cevi našli naboj. Šed udarne igle so videli. Da so ga zajeli, se imajo zahvaliti samo naboju, ki je sabotal. Zajeti partizan na tem »neznamem« koščku zemlje je zapomnil, da bi se lahko z njim pohvalil pred svojim nadrejenim poveljnikom, oziroma da bi vsaj nekoliko omilil neuspah, ki ga je v prvi bitki proti upornikom doživel.

— Rekel sem vam, — ga je ošteval poveljnik, ko je kakor rekrut stal pred njim in ga poslušal kakor neboljnen šolarček, — rekel sem vam, že pred akcijo sem vam rekel, da ne podcenjujte boja z banditi. Po izkušnjah iz bojev proti rdečim v Španiji sem vam svetoval, kako se bojujte. Vi ste seveda vedeli več. Vzeli ste stvar neresno. Zato boste morali v trdo šolo. Poslali vas bomo na rusko fronto. Tam bo več posla. Tam se boste izboljšali.

Poveljniki policijskih sil za zasedene predel Gorenjske in Koroske je trenutno tudi sam še vedno podcenjeval uporniško gibanje na tem »neznamem« koščku zemlje in verjel, da bodo brez težav opravili z njimi. Toda že prihodnji dnevi so dokazali, da se je motil.

— Lahko greste, Herr Hauptman, — je odsvolil poklapanega policijskega stotnika, ki je bil tak, kakor da bi iz poveljnikovih ust pravkar slišal svojo smrtno obsodbo. Brez besede je odšel. Vrata za njim so se zaprla...

Skoro prav tedaj so v razdejanem partizanskem taborišču stali borci okrog mrtvih tovarišev. Smrt, o kateri doslej sploh niso razmišljali, jih je potrla. Niti na misel jim ni hodilo, da bo v njihovem boju smrt nenehna sprejlevavka. Zdaj pa so čutili njeno bližino; opozarjala jih je, da bo boj terjal tudi žrtve. In vendar se jim je misel na smrt upirala in bi najraje ne mislili nanjo. Potrti so molčali.

Gregorčič je opazil njihovo potrtost. Rad bi jih odvrnil od trpkosti in jim povedal nekaj vzpodbudnega, človeško toplega in močnega. Vžil bi jim rad v srca smelega optimizma, brez katerega bi bili nemočni v tem boju proti trpljenju, naporom in drugim težavam, ki jih čakajo na poti k svobodi. Vedel je, da se bodo obrazi njegovih borcev zjasnili, čim bodo preboleli prve žrtve. Poznal jih je. Večino med njimi tako dobro kakor sebe, saj so bili njegovi predvojni tovariši v dobrem in hudem. Zato bi jim prav zdaj rad povedal nekaj bodrinega in v njihovih srcih prizgajal vero v prihodnost, tako, kakor je to znal vzgajati Kristof nje-mu in tovarišem pred dvema mesecema na tisti konferenci v Ljubljani. Da, kakor Kristof bi moral znati govoriti, a kaj ko bil govornik, niti ni znal prerokovati.

— Brez žrtve ni boja. Brez trpljenja ni svobode. Iz trpljenja in smrti bomo črpali moč za nove napore, dokler se ne prebijemo preko obojega do zmage. Delavci smo. Vajeni smo trpljenja, vajeni naporov, vajeni boja. Boj je naša pot, dokler ne zmagamo...
Mimo in brez znanosti je povedal te besede. Več ni povedal, samo spogledal se je s tovariši. Vsi so čutili, da se razumejo. V njihovih očeh se je utrnulo nekaj svetlega.

Pozno zvečer so zapustili Mežakljo in prečkali Radovno. Vzpe-li so se na Poljkjuko, kjer se jim je pridružil gorjanski vod. Nadaljevali so pot skozi hoste. Zvezde nad vrhovi smrek so jih spremljale...
MIHA KLINAR

rupel, so se spravili nad taborišče in ga začeli uničevati. Posode z mastjo in konzerve, ki so jih našli, so etlačili v nahrbtnike, vse drugo pa razbili. V svoj uničevalni posel so bili tako zaverovani, da se niso zmenili za bitko, ki se je znova razvijala in se vedno bolj približevala taborišču. Šele skupina Nemcev, ki je brezglavo bežala mimo in krogle, ki so gosto zasikale nad njimi, so jih vzdramilje.

— Was ist los? — so kričje vpraveali bežeče.
— Zurück! Banditen! Viele Banditen!

Pograbili so nahrbtnike, pozabili pa na zaboje z municijo in se zapodili za bežečimi. Nekdo je omahnil. Za njim še eden. Puštili bi ju, kjer sta obežala, da se neki podoficir ni zadržal nad njimi, naj mrtva poberejo. Pobrali so ju in ju kot dvojce butar vlekli s seboj. Ustavili so se šele v dolini, neurejeno, kakor jih je prinesel beg.

Komandant 181. policijskega bataljona je bil bled. Molče je smel predse. Šef gestapovske postaje na Jesenicah Clemens Druschke je s stisnjenimi ustnicami in nasršeni obrvi ne-premično strel v razbiti fotografski aparat, s katerim je ho-

AVTOSERVIS JESENICE iskreno čestita vsem delovnim ljudem ob jeseniškem občinskem prazniku
Poslužujte se naših uslug, cenениh, udobnih in hitrih prevozov!

Vsem občanom jeseniške občine ob občinskem prazniku - 1. avgustu - iskreno čestita delovni kolektiv
Parne pekarne in slaščičarne Jesenice

Iz naših komun

GIBANJE KOLIČINSKE PROIZVODNJE

V prvem polletju še dokaj ugodno

Po podatkih sveta za industrijo občinskega ljudskega odbora Kranj so industrijska podjetja v letošnjem prvem polletju dosegla 49,9 odstotka letnega plana količinske proizvodnje. Ta procent je glede na vsakoletno večjo proizvodno dinamiko v drugem polletju še dokaj ugoden; obenem pa je potrebno, da bo planirani obseg količinske proizvodnje za leto 1962 ob neizpremenjenih pogojih tudi dosežen. Nekoliko slabšo sliko pa nam pokaže primerjava s prvim polletjem preteklega leta. Obseg proizvodnje se je namreč glede na to obdobje povečal le za 2,6 odstotka, medtem ko je bilo to povečanje v prejšnjih letih znatno večje.

Izmed 16 industrijskih podjetij je bilo v prvih šestih mesecih glede količinske proizvodnje nad planom osem gospodarskih organizacij, in sicer: Elektra Sava Kranj (58,1), Kovinar Kranj (53,4), Iskra Kranj (53,5), LIP Predvdor (61,5), Tekstilindus Kranj (51,4), IBI Kranj (51,1), Oljarica Britof (60,0) in Gorenjski tisk Kranj (57,6).

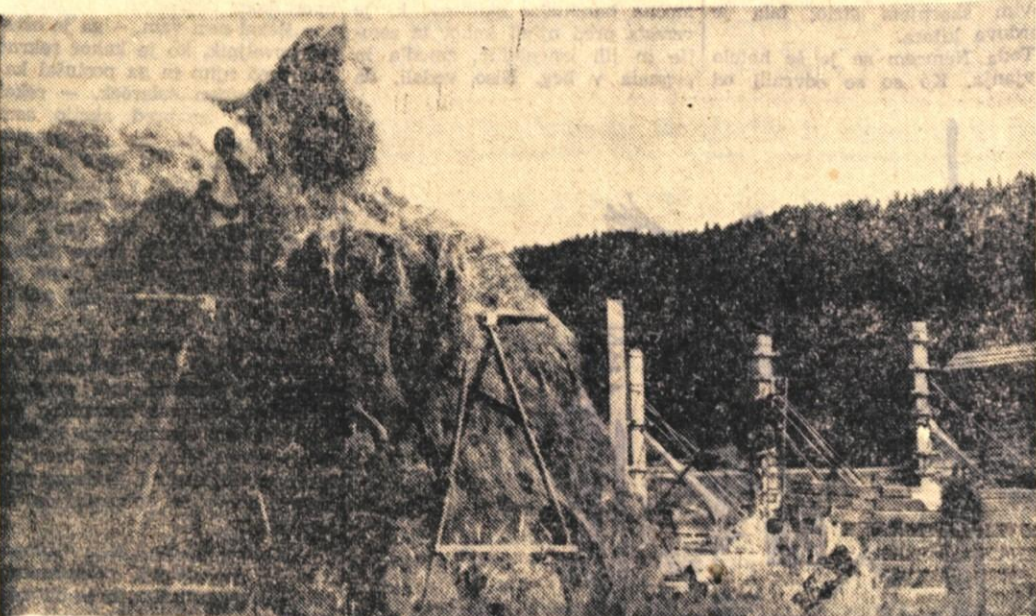
Kljub temu, da je polovica industrijskih gospodarskih organizacij polletni plan celo preseгла, pa so se tudi tu ta podjetja srečevala s številni problemi. Tako je na primer v Kovinarju slabo organiziran potek dela, kar je povzročilo zastoje v proizvodnji (zlasti v montaži). Podjetje ima

težave tudi s kooperacijsko proizvodnjo, ker se kooperanti ne zavedajo svojih dolžnosti. V Iskre se pritožujejo zaradi pomanjkanja materiala iz uvoza, primanjkuje jim tudi obratnih prostorov in opreme. Pač pa predvidevajo izredno povečanje proizvodnje konfektorjev v prostorih nekdanje tovarne SPIK Kranj. Povečali naj bi tudi proizvodnjo kinoprojektorjev. Podjetje gradi v Novem mestu tudi tovarno za proizvodnjo usmerniških naprav, ki bo pričela obratovati v jeseni. Tekstilindus Kranj pa ima težave s tem, ker rekonstrukcija predilnice, oplemenitilnice in tkalnice časovno ne poteka tako, kakor je bilo predvideno.

Mnogo težav pa so imele tiste gospodarske organizacije, ki so v prvem polletju običale pod planom. Tako je na primer prišlo v tovarni Exoterm Kranj do proizvodnega izpada predvsem zaradi nekaterih pogodbenih pomanjkljivosti oziroma zmanjšanja porabe exotermnih sredstev. Proizvodnjo opeke v Kranjskih opekarnah je v prejšnjih mesecih oviralo slabo vreme. Tudi fluktuacija delavcev je slabo vplivala na delovno storilnost. Roletti Kranj pa primanjkuje suhega lesa za proizvodnjo več vrst izvoznih artiklov. Težave ima tudi pri osvajanju novih izvoznih proizvodov; kljub temu pa podjetje upa, da bo te probleme kmalu odpravilo.

Podjetju Standard Kranj je primanjkovalo surovih kož, zlasti onih, ki jih potrebujejo za proizvodnjo zgornjega usnja. Pod planom je tudi tovarna Planika Kranj in Alka Duplje, ki junija ni več obratovala s polno zmogljivostjo. V tovarni gumijevih izdelkov Sava Kranj pa je izredno kritična nabava kavčuka, teklene žice, aktivnih saj in naptolena. — P.

Brigadirji so pripravljene
Prve dni avgusta bo odšla na gradnjo avtomobilske ceste v Sumadijo nova mladinska delovna brigada z Gorenjske, ki jo bo sestavljalo 30 škofojloških, 80 kranjskih in 10 jeseniških srednješolcev. Po podatkih, ki smo jih dobili na Obk LMS v Skofji Loki, je tamkajšnje število brigadirjev že zbrano in so pripravljene za odhod.

Kmetijska zadruga Češnjica je ena izmed najmočnejših zadrug v našem okraju. Lani je dosegla nad 533 milijonov dinarjev celotnega dohodka. Kar pa je še bolj razveseljivo — v poslovni sklad je dodelila sorazmerno največ sredstev, kar dokazuje smotno gospodarstvo tega kolektiva. Vendar pa razvoj vse bolj sili zadruga, da se usmerja na svojo dejavnost, to je v kmetijstvo. Lani je imela namreč ta zadruga skoraj 80 odstotkov dohodka iz gozda. Zato se vse bolj zavzema za razširitev živinoreje, poljedelstva in drugih kmetijskih dejavnosti. Na silki: Spravljanje sena bodo trenutno kar tako rešili, dokler pač ne bodo zgrajeni ustrezni prostori

Vozila iz rok v roke

V škofojloški občini je 1249 motornih vozil

Pred dnevi smo se na odseku za notranje zadeve pri ObLO Skofja Loka razgovarjali s prometnim referentom. Ker zadeve glede prometa je približno eno leto rešuje na občini (prej na okraju), nas je predvsem zanimalo, s čim imajo največ posla.

Sprito številnih formalnosti in raznih spisov, imajo po občinah največ dela zaradi menjav vozil in prodaje oziroma lastniških sprememb. V prvih šestih mese-

cih letos so v Skofji Loki obravnavali 191 takšnih primerov, največ pa v juniju — 51.

V ostalem imajo prometni referenti največ dela z novimi registracijami vozil in izdajanjem novih vozniških dovoljenj. V Skofji Loki so v letošnjem prvem polletju na novo registrirali 113 motornih vozil, medtem ko je po zadnjih podatkih na območju občine vsega 1249 motornih vozil. Največ je osebnih avtomobilov

(544) in motorjev (539), medtem ko imajo v občini 102 tovornjaka, 40 avtobusov, 9 traktorjev, 6 traktorskih priklonnikov, 6 specialnih vozil in tri kamionske priklonnike. Zanimivo pa je, da je registracija novih vozil v zadnjem času v malenkostnem opadanju, ker je ustavljen uvoz vozil iz inozemstva.

Nadalje je bilo v prvem polletju letos v škofojloški občini izdanih 140 amaterskih vozniških dovoljenj in 2 poklicni vozniški dovoljenji. Amaterskih vozniških dovolj bi bilo izdanih tudi več, če bi bila zmogljivost šoferjske šole večja. Za vsak tečaj je običajno prijavljenih več kandidotov, kot jih lahko sprejememo, predlog novega pravilnika avtomoto šole pa predvideva, da bo vsak tečaj lahko obiskovalo le 35-40 kandidotov (doslej tudi nad 50). Zaradi šoferjskih amaterskih izpiztov se kaže vse večja potreba tudi v Selški dolini, predvsem v Železnikih. Zato že sedaj razmišljajo, kako bi v Železnikih lahko organizirali nekakšno podružnico avtomoto šole. — B. F.

NA SEJI ObLO TRZIC

Razprava o delitvi CD in OD

Tržič, 31. Julija — Za danes popoldne (ob 17. uri) je bila sklicana seja zborna proizvajalcev ObLO Tržič. Na dnevnem redu je bila predvidena samo ena točka dnevnega reda, in sicer razprava in sklepanje o delitvi čistega dohodka in osebnih dohodkov gospodarskih organizacij na območju tržiške občine. Poročilo za sejo je pripravila komisija za izvajanje predpisov o delitvi CD, ki je že podrobneje analizirala poslovanje vseh gospodarskih organizacij v tržiški občini za leto 1961. Doda bra pa je predelala tudi sedanje pravilnike o delitvi CD in OD, zlasti se, kako se pravilniki uveljavljajo v praksi. Dosedanja splošna ugotovitev je, da v tržiških podjetjih glede tega ni večjih anomalij in da so pravilniki v veličini v skladu s smotrnim gospodarjenjem in predpisi. Takšna ugotovitev se zlasti velja za pravilnike o delitvi CD, kjer sta izjemni le pekarna in kmetijska zadruga Tržič, medtem ko je v pravnih o delitvi OD v več primerih nekaj manjših pomanjkljivosti. Bržkone bodo odborniki zborna proizvajalcev največ razpravljali prav o napakah, ki so še

v nekaterih gospodarskih organizacijah in bodo morali sprejeti tudi nekatere sklepe, ki naj bi koristili posameznim gospodarskim organizacijam pri njihovem delu v prihodnosti. — B. F.

Druga volilna enota pred volitvami

TRŽIČ, 31. JULIJA — Danes je volilna komisija pri ObLO Tržič sprejela predlog, ki so ga dali volilne druge volilne enote v Tržiču na svojem zadnjem zboru, ki je bil pred dnevi. V tej enoti bodo morali namreč voliti novega odbornika za občinski zbor in so za kandidata predlagali inr. Antona Tribušona. Volitve bodo že 12. avgusta, in sicer bodo volitve lahko opravili svojo dolžnost že od 4. ure dalje.

Razgovor o aktualnostih

Tržič, 31. Julija — Danes ob 12. uri je tu zasedalo predsedstvo ObSS Tržič. Člani predsedstva so razpravljali o problemih v tekstilni industriji, o nagrajevanju v državni upravi in o problemih gostinstva na območju tržiške občine.

V Bohinju II. zlet planincev - železničarjev Jugoslavije

V petek popoldne se bo nad Staro Fužino v Bohinju začel II. zlet planincev-železničarjev Jugoslavije pod pokroviteljstvom ZTP Ijubljana in Nova Gorica.

Pričakovati je, da se bo na zletnem mestu zbralo okoli 1000 železničarjev-planincev iz vse Jugoslavije. V soboto bodo tekmovali v orientacijskem pohodu, v skupinah pa se bodo povzpeli na Vogar, Pršivec, k sedmerim triglavskim jezerom in na sam Triglav. Po tem, ko bodo nagradili najboljše v orientacijskem pohodu, bo zvečer rajanje ob tabornem ognju. Isti večer pa bo priredilo bohinjsko turistično društvo tradicionalno kresno noč na jezeru.

V medeljo dopoldne pa bodo odkrili na Vogarju spomenik padlim železničarjem-planincem. St. S.

NOVO ZDRUŽENO GRADBENO PODJETJE

Te dni so se delavski sveti gradbenih podjetij Bled, »Gorenje« Radovljica in opekarna Dvorska vas odločili za skupno poslovanje v okviru novega, združenega podjetja. To novo podjetje, h kateremu zdaj še ni hotelo pristopiti podjetje iz Bohinja, bo imelo letno predvidoma milijardo dinarjev prometa. Za letošnje leto pa imajo, kot pravijo, delo zagotovljeno. Za nemoteno samostojno poslovanje in prevzemanje del pa nameravajo sčasoma urediti v lastni režiji vse obrtniške delavnice. — St. S.

ZAPOSLOVANJE V JESENISKI OBCINI

Največ težav je s sezonskimi delavci

JESENICE, 31. JULIJA — Na večerajšnji seji občinskega ljudskega odbora Jesenice, so odborniki med drugim razpravljali o poročilu Zavoda za zaposlovanje delavcev na Jesenicah.

Zavod za zaposlovanje delavcev v jeseniški občini je imel lani pri zaposlovanju največ težav s sezonskimi delavci. Ti delavci prihajajo na Jesenice iz vse države, največ pa iz manj razvitih področij, kjer nimajo večje možnosti, da bi se zaposlili. Niso bili dani primeri, ko so nekateri sezonski delavci povzročali socialne probleme. Bil so brez sredstev za življenje in na vsak način hoteli pri Zavodu za zaposlovanje delavcev na Jesenicah izsiliti, da jih nekje zaposli. Med njimi so bili tudi taki, ki so se hoteli zaposliti samo v določenem podjetju.

Nekatera podjetja v jeseniški občini so brez Zavoda za zaposlo-

vanje delavcev kar sama pripeljala nove delavce na Jesenice. Posledica tega je bila precejšnja fluktuacija, nekatere delavce pa so celo napotili kar na Zavod za zaposlovanje, da jim omogoči ugotovitev domov, ki iz teh ali drugih razlogov niso več ustrezali podjetju. Tak način novačenja delavcev, posebno pri gradbenih podjetjih, vsekakor ni pozitiven, večje zelo škodljiv pri novem načinu gospodarjenja.

Na Jesenicah je že znano dejstvo, da manjka delavcev, prav več pa je delavcev. Zato bo treba v prihodnjih letih poiskati možnosti za zaposlitev vsak dan večjega števila žena. — M. Z.

Preobrat v brivnici in česalnici

O nerentabilnem poslovanju obrtnega podjetja »Brivnica in česalnica« na Jesenicah in o likvidaciji podjetja smo že precej pisali tudi v našem listu. S 1. julijem letos je likvidator na podlagi sklepa delavskega sveta Komunalnega servisa z Jesenic, likvidacijske komisije in sveta za obrt in industrijo pri ObLO začelno izročil vsa osnovna sredstva in drobni inventar Komunalnemu servisu.

Tako samostojna ekonomska enota brivnica in česalnica pri Komunalnem servisu v redu posluje od 2. julija naprej. V času od 1. do 21. julija je brivnica in česalnica z 9 zaposlenimi pomočnicami in 8 vajenci dosegla iztržek v skupnem znesku 535.213 dinarjev. Iz tega podatka je razvidno, da je bil v 16 delovnih

dneih na eno pomočnico dosegel iztržek v znesku 59.400 dinarjev, ali 3712 dinarjev v enem dnevu.

V juniju je bil z istim številom vajencev in 11 pomočnicami dosegel iztržek v znesku 59.400 dinarjev, kar zneske 70.686 dinarjev na eno pomočnico v 26 delovnih dneh ali 2718 dinarjev na eno pomočnico dnevno.

Če primerjamo dosežene dnevnne iztržke na 1 pomočnico v juniju in juliju ugotovimo, da je danja ekonomska enota brivnica in česalnica v juliju dosegla na eno pomočnico dnevno povprečno večji iztržek. To vsekakor ni malo, če upoštevamo, da je bil do prejšnjega junija, v kateri je deloval z ostalimi meseci, večji. — M. Z.

Na kratkem valu

- Te dni potekajo zadnje priprave za tradicionalno glasbeno-zabavno prireditev »BLEDO TI MOJ BLEDO«, ki jo pripravljajo za nedeljo zvečer blejsko turistično društvo. Prireditev bo v Kazini.
- Za enodnevne izlete, ki jih prireja poslovalnica »Izletniška« v Radovljici je med turisti, kakor tudi med domačini veliko zanimanje. Ti izleti so v Kropo, Bohinj - slap Savica, Begunje in Drago.
- Ponovna uprizoritev »Miklova Zala« na prostem v izvedbi begunjskih amaterskih izvajalcev je žela veliko priznanje gledavcev. Napovedana je bila namreč za pretekli sobotni večer, vendar so jo preložili zaradi dežja na nedeljo.
- Na občinski zvezi DFM smo zvedeli, da bo v tleh izmenah letovalo okoli tristo otrok v domu srednje pomoške šole v Piranu. V prvi izmeni so bili otroci iz vse radovljiške komune, v drugi iz Bleda in Bohinja, v tretji pa so samo iz Radovljice.
- V ponedeljek popoldne je imel blejski gasivski podmladek »mroke vaje«, kjer so pokazali svoje veščine za morbitalni boj proti »rdečemu petelinu«.
- V taboru gozdne šole zvečer tabornikov Slovenije v Bohinju poteka te dni enotedenski tečaj za načelnike medvedkov in čebelar. Med 27 učencev jih je 8 iz Gorenjske.

Domača predelava ribeza

Na vrhu klanca, ki spominja na smuško skakalnico, zlasti če se pelješ iz Radovljice proti Kranju, ko smo že opazili prve strepe radovljiških hiš in pustili za seboj Podvin, smo s »rčkcom« zavili na levo po skoraj neopazni poti. Nekaj deset metrov od glavne ceste se začnejo sadovnjak Resje KZ »Jelovice«, ki se razprostira na 32 hektarjih. Večinoma je zasejan z jabolani, le na 5 hektarjih so nasadi črnega ribeza.

Ko smo opazovali mošenjske pionirje pri obiranju ribeza se nam je pridružil agronom — sadjar TINE BFNEDIC. Popeljal nas je skozi sadovnjak, pravzaprav plan-

tažni nasad sadnega drevja, ki je edini, razen predvdorskega, na Gorenjskem.

»Veste...« — je začel — »sprva smo imeli v tem sadovnjaku precej škode, ki nam jo je povzročila smrd, ko se ni bilo ograje. Zdaj nimamo tega strahu, ograja je dolga tri kilometre. Prve sadike so bile zasajene v 1959. letu. Letos obiramo le ribez...«

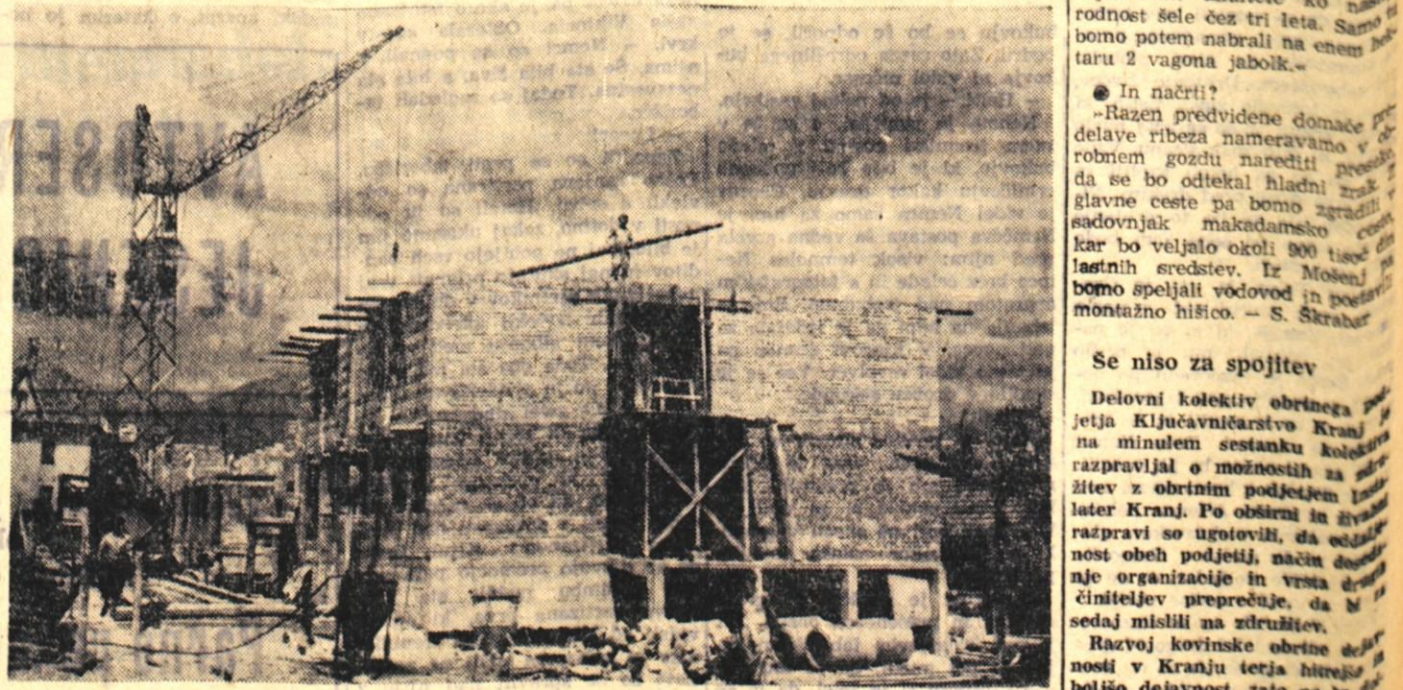
● Koliko pa pridelava ribeza? — Lani ga je bilo 3.000 kg, letos pa računamo, da ga bo za 7.000 kg več. Če pa bi bilo vreme v času cvetenja toplejše bi ga bilo seveda več. Odkupuje ga »Slovenjsadje«. Letos pa nameravamo

sami začeti z domačo, zaenkrat pa s poizkusno predelavo ribeza v Poljčah. V bodoče, če bo uspešno, v Zadrudnem domu v Ljubljani. Poizkusne vzorce bomo namenili poslati bližnjim gostinstvom podjetjem. Morda vas bo zanimalo, da je na ha 2220 sadik ribeza, ki ga strojno obdelujemo.«

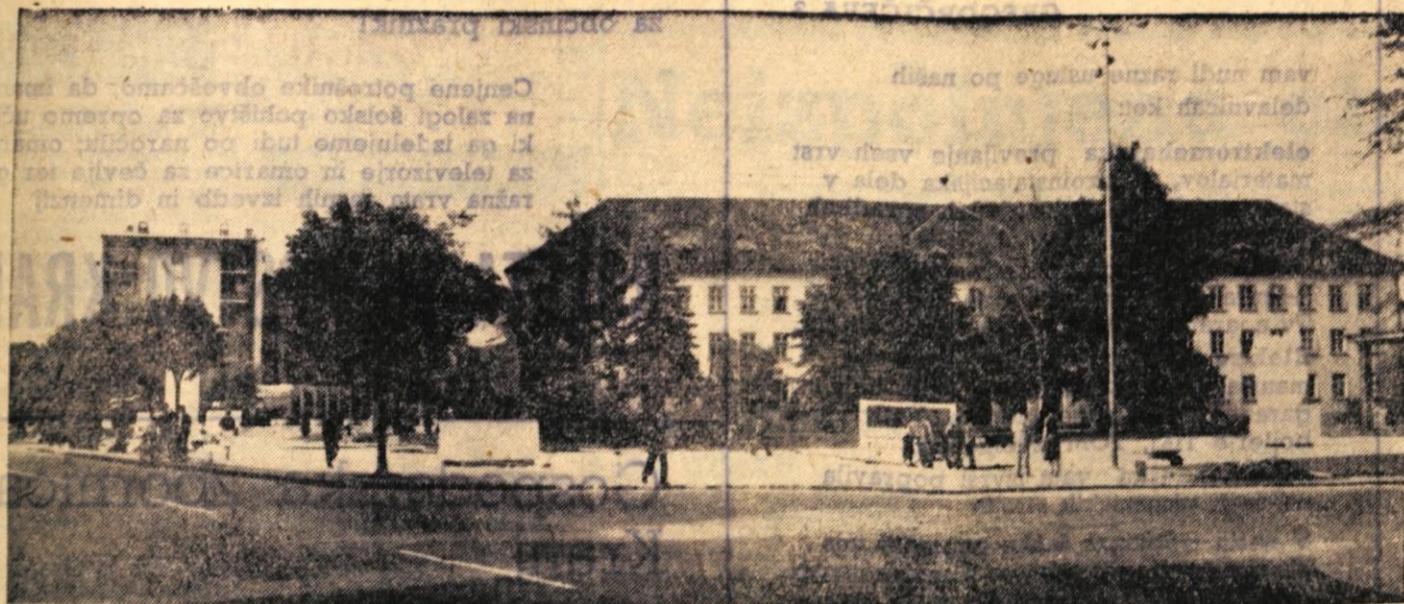
● Obseg sadnega drevja? — Razen 32 ha tu v Resjah imamo še 2 ha na Bledu, in 10 hektarjev v kooperaciji s kmeti na Poljčah pri Podnartu.

● Kdaj pa bodo obrodile jablane tu, v Resju? — Po natečaju naj bi se začelo odplačevati anuitete ko nastane rodnost šele čez tri leta. Samo tabor bomo potem nabrali na enem hektaru 2 vagona jabolok.

● In načrti? — Razen predvidene domače predelave ribeza nameravamo v obrtnem gozdu narediti preostalo, da se bo odtekal hladni zrak iz glavne ceste pa bomo zgradili sadovnjak makadamsko cesto, kar bo veljalo okoli 800 tisoč dinarjev sredstev. Iz Mosenj bomo speljali vodovod in postavili montažno hišico. — S. Štrabur

V Stražišču v Kranju, kjer je že večje novo naselje Tiskanine, isto podjetje gradi velik stanovanjski blok. V novem objektu bo 150 samskih sob in prostor za otroški vrtec, ki bo lahko sprejel okoli 60 otrok. Posebnost samskega bloka bo v tem, da bodo v njem tako moški (30 odstotkov) kot tudi ženske (70 odstotkov), kar doslej v podobnih samskih stanovanjskih blokih ni bila praksa.

Vsem delovnim ljudem
in vsem delovnim kolektivom
pošiljajo ob občinskem
prazniku - 1. avgustu - iskrene
čestitke z željo, da bi imeli
še več delovnih uspehov

Ob LO Kranj

Ob K ZK Kranj

Ob O SZDL Kranj

Ob O ZB Kranj

Ob K LMS Kranj

Ob 1. avgustu, občinskem prazniku,
vsem občanom iskreno čestitamo!

Ob LO JESENICE

Ob K ZK JESENICE

Ob O SZDL JESENICE

Ob O ZB JESENICE

Ob K LMS JESENICE

tekstilindus

tovarni Tiskanina-Inteks Kranj

čestita vsem občanom
ob občinskem prazniku
Kranja

Priporočamo svoje kakovostne
izdelke na XII. Gorenjskem sejmu

Velika izbira
in ugodne cene!

Vse sile za večjo proizvodnjo
in lepše življenje!

Vsem občanom Kranja ob njihovem
občinskem prazniku plamteče pozdrave!

»Varteks« prodajalna Kranj

Iskrene čestitke
vsem delovnim ljudem
ob kranjskem
občinskem prazniku

Projektivno
podjetje
v Kranju

Vsem delovnim ljudem
ob 1. avgustu -
prazniku občine
Kranj -
iskreno čestitamo

Komunalno podjetje
**VODOVOD
KRANJ**

**Kranjsko
gradbeno
podjetje
Kranj**

iskreno čestita vsem kranjskim
občanom ob njihovem prazniku

Ključavničarstvo

KRANJ, Koroška 17

čestita ob občinskem
prazniku Kranja

in priporoča svoje usluge in izdelke gradbenega in stavbenega ključavničarstva in rolete

Elektrotehnično podjetje Kranj

GREGORČIČEVA 3

vam nudi razne usluge po naših delavnicah kot:

elektromehanika previjanje vseh vrst materialov, elektroinstalacijska dela v stanovanjskih in industrijskih zgradbah vseh velikosti

Radio delavnica vrši garancijska in pogarancijska popravila na radio-Tv aparatih, tranzistorjih, gramofonih itd.

Elektro servisni oddelek vrši vsa manjša vzdrževalna instalacijska dela garancijska in pogarancijska. Vzdržuje bojlerje TIKI, TOBI izdelke itd.

Finomehanika vam izvrši popravila na vseh pisarniških strojih

V naših trgovinah lahko nabavite ves elektro-radio material po zmernih cenah

Vsem našim odjemavcem ob občinskem prazniku iskreno čestitamo

Prebivavcem kranjske komune čestitamo za občinski praznik!

Cenjene potrošnike obveščamo, da imamo na zalogi šolsko pohištvo za opremo učilnic, ki ga izdelujemo tudi po naročilu; omarice za televizorje in omarice za čevlje ter garažna vrata raznih izvedb in dimenzij

ROLETA-MIZARSTVO KRANJ

Gospodarska zbornica Kranj

čestita vsem delovnim kolektivom in prebivavcem kranjske in jeseniške komune za občinski praznik

VELEŽELEZNINA

KRANJ MERKUR

Cenjene odjemavce obveščamo, da bomo na Gorenjskem sejmu prodajali različno blago široke potrošnje po znižanih cenah.

Vabimo vas tudi na obisk naših trgovin na Koroški cesti 11, posebno nove trgovine za opremo gospodinjstva ki smo jo prevzeli od bivše trgovine Železnina v Kranju

Priporočamo se z bogato zalogo in znižanimi cenami

ZAVAROVALNICA

KRANJ

v Kranju

sporoča za občinski praznik

Kranja

vsem občanom
iskrene čestitke

Ob občinskem prazniku
Kranja iskrene čestitke

Obiščite nas v času Gorenjskega sejma v Kranju v naših paviljonih, kjer boste solidno in ceneno postreženi z našimi priznanimi specialitetami

Kolektiv

KLAVNICE

KRANJ

Obrtno podjetje *Instalater*
KRANJ

čestita prebivavcem kranjske komune za občinski praznik **1. AVGUST**

LESNINA Ljubljana poslovalnica KRANJ

pošilja ob občinskem prazniku Kranja iskrene čestitke in priporoča svoje proizvode

Pekarna

KRANJ

čestita vsem delovnim ljudem ob prazniku kranjske komune

Ob občinskem prazniku Kranja
1. avgustu

iskrene
čestitke

Tovarna tekstilnih strojev in naprav

Kovinar

Kranj

čestita prebivavcem kranjske komune ob občinskem prazniku in se priporoča

Za občinski praznik
Kranja - **1. avgust**
- iskrene čestitke!

AVTOMOTO društvo Kranj

Ob občinskem prazniku vsem prebivavcem kranjske komune iskrene čestitke

veletrgovina **ŽIVILA**
KRANJ

TRGOVSKO **Slovenijašport** prodajalna
PODJETJE KRANJ

Vsem športnikom in cenjenim odjemavcem čestitamo ob prazniku kranjske komune

Trgovsko podjetje

KURIVO

KRANJ

čestita občanom kranjske komune za občinski praznik in se priporoča

Ob občinskem prazniku jeseniške komune pošiljamo vsem cenjenim odjemavcem in občanom iskrene čestitke in se priporočamo

trgovsko podjetje *Rožca*
JESENICE

Obrtno podjetje **komunalni servis**
JESENICE

čestita k občinskemu prazniku Jesenic in nudi kvalitetne in cenene usluge:

pranje vseh vrst perila, kemično čiščenje oblek, popravilo nogavic in vse vrste brivsko-friizerskih uslug po najnovejši modi v damskih salonih na Jesenicah in Javorniku

Gozdno gospodarstvo
Kranj

čestita vsem občanom k občinskemu prazniku in priporoča svoje proizvode

mali oglasi • mali oglasi

prodam

Oseba za prenos materiala prodama. Planinsko društvo Križe 3011
Prodaja vselivno stanovanje v Kranju. Naslov in oglaševalni oddelku 3047
Prodaja hriba, starega 7 mesecev, in mopeda Colibri z vetrobranzom. Suha 24, Kranj 3070
Prodaja več rabljenih elektro-motorjev v dobrem stanju od 0,22 do 7,5 KW. Elektrotehnično podjetje Kranj, Gregorčičeva 3 3045
Trgovsko blagajno in druge predmete prodam po nizki ceni. Križe 11 3072
Prodaja same rdeče detelje. Orač, Strahin 18 3073
Prodaja večje količine rabljene strelne opake bobrova in nekaj 8-metrskih spirovcev. Virmaše 62, Šk. Lotza 3074
Prodaja 300 kg težkega bika. Naslov in oglaševalni oddelku 3075
Motorno kolo «Danuvia» 125 cm in novo usnjeno obleko s črnim prodom zaradi bolezn. Naslov in oglaševalni oddelku 3076
Prodaja stoječo črno deteljo. Jože Margole, Kokrica 89 3077
Prodaja nov gumij voz 14 x 520 osovki. Franc Ješe, Senturška gora 5, Cerklje 3078
Prodaja električni kuhinjski na 3 plošče. Pižorn, Predvor 35 3085
Prodaja novo straniščno školiko. Trojarjeva, nova hiša, Strazišče 3087
Prodaja spirovce za ostrejšo stapanjanje hiše. Naslov in oglaševalni oddelku 3088
Prodaja NSU Maksil, 175 cm, modre barve. Gregor Gaser, Zeleniški 118 3089

kupim

KOTEKS KRANJ ODKUPUJE LUBJE od 20. 7. do 19. 9. 1962. Proti se ne bo več sprejemalo 3027
Kupim rabljen stroj za rahlanje žime (cuf masino). Naslov in oglaševalni oddelku 3079
Kupim razno gumo 600 x 16 za gumij voz. Naslov in oglaševalni oddelku 3080
Kupim zlato za zobe. Naslov in oglaševalni oddelku 3081

ostalo

Kvalitetne divane vseh vrst od 15.500 din dalje vam dobavi tapetnik pri Savskem mostu, Vodopivčeva 19, Kranj 3077
Koparja za kuhanje oglja iščem. Alojz Jan, zvončar, Gorje pri Bledu 3082
Inšuiram nižješolec za sprejemne in popravne izpite. Naslov in oglaševalni oddelku 3083
Iščem sobo v Kranju. Oddati ponudbe v oglaševalni oddelku pod »Logar« 3084
Pozivam opazovano osebo, ki je v nedeljo, 29. julija, ob 6.10 ur izveza pozabljen paket na klop pred avtobusno postajo, naj istega takoj vrne v izogib kazenskim posledicam in garderobo avtobusne postaje ali na naslov v oglaševalni oddelku 3085

objave

RAZPIS

Solski odbor osnovne šole VOKLO razpisuje delovno mesto kuharice šolske mlične kuhinje in šolske čistilke.
 Lastnoročno napisano prošnjo s kratkim življenjepisom pošljite do 10. avgusta 1962 na šolski odbor osnovne šole VOKLO.
 Plača po pravilniku.
 Pogoji: znanje v kuhanju ali vsaj veselje do kuhanja.
 Nastop službe takoj.

Sprejemno tajnico ali tajnika

z dovršeno srednjo šolo (najraje tehnično ali ekonomsko) in strojepisno
 z znanjem slepega desetprstnega sistema.
 Pismene ponudbe poslati na Zavod za izobraževanje kadrov in proučevanje organizacije dela v Kranju, Cesta Stane Zagerja 33.

Komisija za uslužbenske zadeve OLO Kranj razpisuje naslednja delovna mesta:

1. gradbenega inšpektorja,
2. urbanističnega inšpektorja in
3. tržnega inšpektorja.

Za delovno mesto pod toč. 1. se zahteva gradbena fakulteta, za delovno mesto pod toč. 2. ekonomska fakulteta ali fakulteta za arhitekturo in za delovno mesto pod toč. 3. višja strokovna izobrazba.
 Za vsa delovna mesta se zahteva tudi strokovni izpit iz ustrezne stroke.
 Razpis bo zaključen v 15 dneh po objavi. Kolikor mesta ne bodo zasedena, ostane razpis v veljavi do zasedbe teh mest.
 Kandidati naj v prošnji, kolkovani s 50 din, navedejo šolsko izobrazbo in dosedanje službovanje.
 Komisija za uslužbenske zadeve OLO Kranj

Po sklepu Upravnega odbora podjetja »Inštalater«, Kranj razpisuje komisija za sklepanje delovnih razmerij mesto strojnega tehnika ali mojstra

za vodstvo kleparskega obrata za pražičevalne, toplozračne, klimatske naprave in stavbno kleparstvo. Pogoji: zaeljena praksa vsaj 5 let v podobni gospodarski organizaciji kot strojni tehnik ali kot mojster vsaj 10 let. V poštev pride tudi kandidat strojni tehnik, ki ima veselje do zgoraj navedene službe. OD po pravilniku podjetja. Oglas velja do zasedbe mesta. Ponudbe poslati na upravo podjetja »Inštalater«, Kranj.

Grigorij BAKLANOV

Seženj zemlje

Roman objavljamo s privolitvijo založbe Obzorja Maribor, ki ga bo izdala v knjigi.
 Možje sedijo na okenskih polkah, naslonjeni s hrbti na steno, in z dobrodušnimi očmi gledajo, kako jeva. In v kotu stoji široka, lesena postelja s kroglami, bela blazina je polna sena, tudi rjuha je čista. Prek stranice visi plašč. Vse je svedra pripravil Pančenko, moj godrnjav kurir. Leto mlajši je od mene. Majhne, vedno zakrbljene oči ima in velik nos. »Nos je po dedku,« pravi, »studi obrva.« Edini kubanski kozak v bateriji je nekje od Ust Labinska. Obedujem njegov prikupni, godrnjav, vedno zakrbljeni obraz in obhajajo me nežni občutki. Tega mi, kajpada, ne smem pokazati, bilo bi napak.
 Pred vojno ljudje marsičesa niso vedeli. Mar je pred vojno kdeli čisto sploh vedel, kaj pomenijo čiste rjuhe? Ves čas vojne sem imel čisto posteljnino le v lazaretu, toda takrat mi je bilo prav vseeno. Kakor v otroških letih: če si ozdraviš, ti kuhajo najboljšo in najslajše jedi, pa ne moreš jesti. In ko bolan, ti je žal žalje.
 »Na zdravje torej! Zadnji požirek!
 Potem ležem v carsko posteljo, ki diši po senu in svežem perilu, in se pogreznem v kot v puho. Takšno veliko družinsko posteljo ni moglo prinesiti ali odnesti skozi vrata. Najbrž je postavilo že tedaj, ko gradilo hišo. Prineselo jo in šele kasneje zgradilo ilovnate stene. Ležim sam v postelji, vendar ne morem zaspati. Prevoze je ali kaj? Obracam se sem in tja, vlečem plašč prek ušes in z zaprtimi očmi štejem do sto. Toda komaj zadremam, planem prestrašen pokonci. Tisina me prebuja, vaje sem grmenja v snu pa tega, da mi med spanjem nekdo diha v tilnik. Zato ne morem zaspati v veliki postelji na čisti rjuhi: misli mi roje po glavi, raz-

ŠPORT • ŠPORT • ŠPORT • ŠPORT • ŠPORT • ŠPORT • ŠPORT

PRED DRŽAVNIM IN EVROPSKIM PRVENSTVOM V ATLETIKI

Neizpolnjena obljuba

Prebivavci Jesenic niso ponosni samo na pomembne delovne uspehe in zmage v Železarni, marveč se navdušujejo tudi nad smučarskimi »ast« hokejski, kolesarji in plezavci ter alpinisti. Ponosni so tudi na stalno zmagovalno ekipo »Ob žici« okupirane Ljubljane.

Za alpiniste ni miru sred poletja

Planinska pota v Karavankah, mogočnih Julijeh in drugod so polna mladih in radostno razpoloženih ljubiteljev in obiskovalcev gora. Med njimi je prav gotovo največ tistih, ki hitijo od koč do koč in od vrha do vrha po slovenski planinski transverzali; le-ta beleži iz leta v leto vedno večji obisk. Prav tako je tudi izredno velik promet na zaveski planinski transverzali KK, ki povezuje vse najtežje predele planinskega sveta od Kvernovec do Kuma.

Letos sredi poletne planinske sezone je opaziti v naših gorah razen domačih gornikov tudi izredno veliko tujih planincev, ki ne morejo prehaliti lepote, veličine in še prav posebej blagodejnega miru v naših gorah. Vsem ljubiteljem in obiskovalcem naših gora posebno prija tudi domačnost in gostoljubje v naših planinskih postojankah, malo manj pa so zadovoljni s postrežbo in z zadnjem času svojo aktivnostjo tudi ureditvijo.

Razen planincev so pozivili v zadnje čase svojo aktivnostjo tudi plezavci in alpinisti, izmed katerih se najboljši pripravljajo na bližnje izemske odprave, ki jih bodo izvedli v mesecu avgustu.

Na Okrešlju v Logarski dolini se mu posmehujejo, nikogar pa ni, ki bi pomagal, čeprav vidi, da stojiče vozilo ovira promet na cesti.

Podobnih netovariških odnosov na cesti bi lahko našli precej in prav zaradi tega je razumljivo, da je v teh dneh že v pripravljiva širša prometna akcija, ki jo bomo imenovali »Tovarištvo na cesti«. Kako naj bi se med vozniki motoristih vozil in ostalimi koristniki cest ta akcija praktično odražala, je pred dnevi že razpravljala okrajna komisija za prometno vzgojo in varnost.

Največ bodo pri tej akciji lahko pomagala AVTO-MOTO DRUŠTVA in združenje šoferjev in avtomobilov, ki naj bi organizirala razna predavanja za vsebinsko katerih bodo poskrbeli republiški in okrajni organi, ki se ukvarjajo s prometnimi zadevami.

To obliko kulturno-prometne vzgoje naj bi v jeseni upeljali po šolah. Posebna podkomisija pri okrajni komisiji za prometno vzgojo in varnost ima že skoraj izdelan učni načrt, kako naj bi potekala prometna vzgoja na osemletkah. Po tem osnutku bi v prvih štirih razredih spremljali prometno vzgojo vzporedno z ostalim učnim programom, v petem in šestem razredu bi bila prometna dejavnost po kroških, medtem ko bi bilo potrebno v zadnjih dveh letih osemletke uvesti prometno vzgojo kot obvezni učni predmet.

GLAS v vsako hišo

kjer dolgo progač z Benedičičem in Vistrom na čelu nenehno (že od leta 1957) osvajajo prva mesta.

OŽBI VISTER je trenutno v svoji življenjski formi sredi priprav za bližnje državno in evropsko prvenstvo v atletiki v Beogradu. Da bi se republiški in državni prvak v hitri hoji na 20 kilometrov čim bolj pripravil na bližnja pomembna srečanja, kjer bo moral braniti težko priborjeni naslov državnega in republiškega prvaka, in ker je njegova naloga častno reprezentirati to panogo v evropskem merilu, je Ožbi Vister doslej za trening pretekel in prehodil že preko 1000 kilometrov. Za ta načrtni intenzivni trening je porabil ves svoj počitni odmerjen prosti čas in svedra razen tega tudi znatna sredstva za nujno potrebno dodatno kalorično hrano.

Kljub temu, da je Ožbi že 10. junija letos dosegel visoko postavljeno normo v hoji na 20 kilometrov za evropsko prvenstvo, na žalost še do danes ni dobil objavljen in upravičene stipendije. Čeprav smo takih postopkov v našem športu že vajeni in vemmo za neenaka merila, se moramo čuditi, da za Vistra nimajo raz-

mevanja niti domači športni forumi na Jesenicah. Ožbi Vister je dobil letos za svoje delo, ki prav gotovo zasluži vse priznanje, borih 5000 dinarjev, in to za priprave za tekmovanje »Ob žici« okupirane Ljubljane.

Na Jesenicah ni nikogar, ki bi se zavzel za tega idealnega in požrtvovalnega športnega amaterja, ki goji najnapornejšo panogo iz ljubezni do športa. Je popoln samorastnik, ki dosega nadpovprečne rezultate ne samo v lokalnem, marveč tudi v republiškem in državnem merilu.

U. Zupančič

FINALE SLOVENSKE PLAVALNE LIGE

Neptun, Prešeren, Ilirija

V celjskem bazenu je bil v soboto na sporedu finale slovenske plavalne lige, v katerem naj bi se pomerile vse ekipe, ki sodelujejo v tem tekmovanju - to so Neptun, Celuloza II in Partizan-Rudar v vzhodni skupini ter Ilirija, Prešeren, Triglav II in Ljubljana II v zahodni skupini, vendar je bila tokrat udeležba tako skromna, da so se za naslov prvaka Slovenije pomerili le plavalci domače-

Prijetelo presenečenje za ljubitelje nogometa

V času Gorenjskega sejma bodo v Kranju razne prireditve, za katere bodo poskrbeli tudi kranjski športniki. Medtem ko so v tem času vsako leto že tradicionalna srečanja namiznoteniških igralcev in plavavcev, bodo letos poskrbeli za prijetno popoldne tudi nogometaši Triglava. Te dni se že dogovarja z enim izmed članov I. zvezne nogometne lige za gostovanje v Kranju. Bržkone bo gostil RIJEKA, ki ima v svojih vrstah popularnega RADAKOVIČA, ki je v edinem zadakom izločil Zahodno Nemčijo na svetovnem prvenstvu v Čilu iz nadaljnega tekmovanja. Po dosedanjih razgovorih kaže na uspeh in srečanje med NK Triglavom in NK Rijeko bo 10. avgusta na stadionu Mladosti v Kranju.

REZULTATI - moški: 200 m

prosto - Orel (N) 2:20,6, Prešeren (P) 2:28,6, Tkavec (I) 2:34,9, 200 m prsno - Cerne (P) 3:05,1, Sekolanič (P) 3:05,5, Simčič (I) 3:08,2, 100 m metuljček - Vošinek (N) 1:18,8, Zvolkelj (I) 1:20,2, Goršič (N) 1:25,2, 50 m prosto - Orel (N) 28,7, Kralin (I) 29,4, Tkavec (N) 29,5, 100 m hrbino - Vrhovšek (N) 1:11,6, Toplak (N) 1:15,6, Puvert (P) 1:16,6, 4-krat 50 m mešan - Neptun 2:10,0, Prešeren 2:19,8, Ilirija 2:22,9; ženske: 100 m prosto - Dolenc (I) 1:21,5, Kumer (I) 1:25,4, Zupanec (N) 1:28,3, 100 m prsno - Prešeren (P) 1:27,2, Narobe (N) 1:37,5, Pipan (N) 1:40,7, 50 m metuljček - Kumar (I) 42,7, Jevnikar (P) 43,9, Kovarčič (N) 45,8, 50 metrov prosto - Dolenc (I) 39,7, 100 m hrbino - Zupanec (N) 1:36,8, Dolenc (I) 1:38,8, Suštaršič (N) 1:42,1, 4-krat 50 m mešan - Neptun 2:56,0, Prešeren 3:00,6, Ilirija 3:09,7.
 Končni vrstni red - 1. Neptun 11:00,3, 2. Prešeren 9:77 in 3. Ilirija 8:91,0 - Z.

Tovarištvo na cesti

Razen nekaterih volk ali manj pomembnih zadev v okviru te akcije bo vsakek med pomembnejšimi okrajno medobčinski tekmovanje šoloobveznih otrok na prireditvi »Pokaži, kaj veš o prometni vzgoji«. Bržkone bo prava prireditev lahko velikega pomena za vzgojo mladih in prav s tem lahko največ dosežemo v bližnji akciji »Tovarištvo na cesti« - F.

NESREČE

PRAMENA NESRECA ZAHTEVALA SMRTNO ZRTEV

V nedeljo, 29. julija, ob 0.15 je prišlo do hude prometne nesreče na cesti I. reda pri vasi Orehek pri Kranju. - Osebnih avtomobil, ki ga je vozil France Drakšler, se je prevrnil, pri tem se je sopotnik Janez Potočnik, star 25 let, tako hudo poškodoval, da je kmalu po nesreči umrl. Voznik avtomobila je povedal, da je sopotnik neoprečeno segel po krmilu, zaradi česar je izgubil oblast nad vozilom. Avtomobil je zaneslo s ceste na njivo, kjer se je prevrnil. Materialna škoda na avtomobilu znaša okrog 200 tisoč dinarjev. Voznik in sopotnik sta bila vrnjena.

Z AVTOMOBILOM V DREVO

V nedeljo, 29. julija, ob 23.40 se je primerila prometna nesreča na Cesti I. maja pri Ciréh. - Voznik osebnega avtomobila Čvotnik osebnega avtomobila Voznik Medvedšek iz Kranja je peljal proti Ciréh. Pri hiši št. 22 je zapel na levo stran čistišča in se zalezel v drevo ob cesti. Sopotnica N. R. iz Kranja si je pri tem

poškodovala koleno in spudno čeljust. Odeljali so jo v ljubljansko bolnišnico. Škoda na avtomobilu znaša okrog 100 tisoč dinarjev.

BRZINA IN OVINEK

V ponedeljek, 30. julija, ob 15.50 sia se v bližini vasi Belca hudo ponosrečila motorist Ivan Berlot in sopotnik Ivan Sobal - oba z Jesenic. Berlot zaradi prevelike hitrosti ni mogel izpeljati levega ovinka. Trčil je v obcestni kamen. Pri padcu sta se motorist in sopotnik hudo poškodovala. Prepeljali so ju v jeseniško bolnišnico.

NEPREVIJANJE

V ponedeljek, 30. julija, ob 8.15 je prišlo do prometne nesreče na Cesti Franceta Prešerna na Jesenicah. - Ko je tovornjak last Mesarskega podjetja z Jesenic pri hiši št. 20. začel zavijati na desno, ga je skušal voznik osebnega avtomobila, nemški državljan Norbert Nachitgall, prehiteti po desni strani. Osebnih avtomobil je z zadnjim kolesom zadel v branik na prednji desni strani tovornjaka. Škoda na osebnem avtomobilu znaša blizu 100 tisoč dinarjev, telesnih poškodb pa ni bilo.

mišljam o njih, ki so ostali na mostiču. Zatisnem oči in spet vidim vse pred seboj: bunker telefonskega oddelka, kamor je tresla granata, pot skozi gozd do zadnjega grmčiča, mrčno vzpetino, kjer so Nemci in ki trepeta v svetlobi raket... Ne, s spanjem ne bo nič. Obujem škornje, prek golih ramen si ognem plašč in odidem previdno, da ne bi motil drugih, na dvorišče. Obrnjeno je proti Dnjestru in svetlo je kot podnevi. Hišna stena se beli in v pločvini nastem vedru pod cevjo - s senco na robu kakor teman polmeseč - se lesketa voda. Po dežju je zrak svež in opojen. In tiho je, tako tiho! Kot da na svetu ne bi bilo vojne.

Sedim na kamnu in si s plaščem odenem kolena. V bližini zaslišim dihanje. Kosmat pes sedi na zadnjih šapah in previdno škilil vame.

»Pridi, mrcina, spoprijateljiva se malce.«

V odgovor tiho zarenči, črna ustnica se loči od modrikastih čakanov. Potem stopi prav blizu in z gobcem dregne v moje koleno. Počohljam ga po toplem, volnatem kožu.

Oranžni mesec pred nama se skriva za dimnik. Mesečina se kot dva madeža leskeče v pasjih očeh in v njih je nekaj prastarega, brezčasnega, kar je bilo že pred nami in bo tudi še za nami.

V šoli smo se nekoč učili o faraonih. Petinštirideset minut šolske ure je trajalo dffe kot dve stoletji. Perzija, Aleksander Veliki, Peisistratos, Likurgovi zakoni, Rim, Punske vojne, Hasdrubalovi izreki, stoletne vojne... Države so nastajale in propadale.

Zdelo se nam je, da je čas poprej drvel s presenljivo hitrostjo, in šele zdaj, v času našega pokesenja, ubral mirnejši korak. Vstajalo nas je imel pred seboj še vse življenje, za seboj pa komaj štiriinajst ali petinajst let. To je mnogo, če se lahko spominjaš še vsakega dne, če je težko petinštirideset minut mirno presediti v šolski klopi, če sanjaš, da si že odrasel, čas pa teče neskočno počasi...! Zdej sem vojak že tretje leto. Mar so bila leta v starih časih tudi tako dolga?

Mesec izgine za dimnikom, le še košček sije prek strehe. Koliko milijonov let že takole vzhaja in spet zahaja? Koliko milijonov let za nami bo še ubiral svojo vsakdanjo pot? Sicer pa je tako vseeno.

Premražen vstanem s kamna, sočasno se dvigne polovica meseca prek strehe. V hiši, na toplem, se prikrijem do glave, za trenutek vzdrhtim in zaspiam.

Prebudim se pozno, sam v vsej hiši. Prvi občutek - nikamor se mi ne mudi, za nič mi ni treba skrbeti. Lepo! Nekje je vojna, toda sam sem kot na dopustu. In še nekaj razveseljujega se je zgodilo večerj: da postal sem baterijski poveljnik! Ponoči je poklical odredni poveljnik Jazenko slovesno, ob bogati svečavi, so mi v prisotnosti štabnega načelnika sporočili novico. In zdaj ležim v široki leseni postelji z novim dostojanstvom: nisem več vodni, temveč baterijski poveljnik. Okno so zagrnili z odejo, v hiši je hladno in temno, poškopljena, phana tla vonjajo kiselkasto in Pančenko je pregnal muhe, da me ne prebude. Le ena brni nekje pod stropom. Ležim in prisluškujem svojim novim občutkom. - Smešno, pravzaprav jih nimam. Najbrž zato, ker se ne vem, kako se počuti takle baterijski poveljnik.

Z nogama odrinem plašč, pretegmem se na senu. Rjuha je nekam zdrsela in zazeham do solz. Daleč je Dnjestrom, zagrim top. Po zvoku je nemeška 10,5-milimetrska havbica. Bos stopim k mizi prek ilovnatih tal. Natočim si mleka, prav rumeno je - mastno - pijem in prigriznem pšenični kruh. Lepo je biti baterijski poveljnik, ko bi bil še vodni, bi moral zdajje oditi in poročati, tako pa se mi nikamor ne mudi. Čeprav le majhen, sem vendarle poveljnik. Le eno je nemoprjetno: pogovoriti se moram s vodjarikom, baterijskim častnikom. Starejši je od mene po činu in letih službovanja. Se pred vojno je dokončal topniško šolo v Odesi in odteje je poročnik. Močno, kmečko postavo ima, krive noge in čevlji številko 45. Ne le v ramenih, tudi v bokih je krepak pa tudi naslavljen močan. Petinštirideset let ima, toda če ga pogledaš, lahko kar misliš, kakšen je bil kot otrok in deček. So ljudje, o katerih si ne moreš misliti, da so bili kdaj otroci, takšni so, kot da so se rodili, kakršni so zdaj pomembni, resni, redkih las, umerjenih navad in hoje ko da nikdar niso pomočilo plenit in jih niso nikdar klicali Petačka ali Vovčka, že kot otroci so se imenovali Peter Georgjevič, Vladimir Aleksejevič...

Kondratjuka pa si je lahko predstavljati: rdečenosega, s štrlečimi ušesi (še danes so takšna), krivimi zobmi in krtačastimi lasmi, kot da mu jih je zmršila krava z jezikom. Tako je pač, česar človek nima, si želi. Kondratjuk si z roževinastim glaynikom s težavo čese lase, toda v naslednji minuti mu že spet štrlijo nad tilnikom in celom.

Jack LONDON **Krištof Dimač** Privedil: Stanko SIMENC
 Riše: Janez GRUDEN

127. Pred kočjo so prišli prvi radovedneži. Vitel je škripal in se vrtil, vlekci pa ni ničesar. Kriš ga je počasi obračal. Nato je vzel kosilno vedro in škrtal z njim ob kamenje, ki sta ga bila navozila podnevi. Po mestu se je raznesel glas, da sta končno našla glavni vir klondiškega zlata.

128. Iz Dawsona so drli proti kočji: med množico je bilo tudi šest policajev. »Tovariši!« je začel Kriš, ko je bilo ljudstvo pred kočjo. »Razprodajati bomo začeli zemljo za stavbišče.« Mi smo prišli po tisto, kar je v globini!« je nekdo zaklical. »Ne vem, kaj je v globini,« je odgovoril Kriš.

129. Razprodajati sta začela 5000 delnic. Izvolili so odbor, iz mesta so prinesli tehtnice, da so tehtali zlati prah. Vsakemu, ki je plačal 10 dolarjev, so dali potrdilo. O mraku je bilo delo končano. Kriš in Cok sta zadovoljno ogledovala vrečke, ki so vsebovale za 48.740 dolarjev zlatega prahu.

BODICE

To, pot za uvod nekaj cvetk s turističnih in gostinskih logov.

● Začnimo kar s serviranjem turške kave. V navadi je, da v naših gostinskih obratih primaknejo skodelici kave še žličko in kozarec vode. Vse skupaj pa postavijo pred gosta na pladnju. — Ponekod pa so to navado zelo ponesostavili. Turško kavo servirajo kar brez vode in žličke, pa tudi pladnja gostu ne zaupajo. Se posebno boleči so pojavi — in teh je vedno več — da delajo v nekaterih gostinskih obratih med gosti kar preoditno razliko. Inozemskemu gostu servirajo turško kavo z vsemi rekviziti, domačim pa komajda zaupajo skodelico. — Navsezadnje plačujemo vsi z enakim denarjem!

● Ondani me je zaneslo v Gozd Martuljk. Ko sem se popoldne hotel odpeljati z avtobusom proti Kranju, sem zaman stikal za avtobusnim vozničkim redom. Vso vas sem prečesal po dolgem in počez, vospela reda pa ni nikjer. Tako pomemben turistični kraj ga le ne bi smel pogrešati. Konec koncev je še vedno največ takih državljanov, ki nimajo svojih avtomobilov. Morda bi za vozni red — če se zanj ne zmenj avtobusno podjetje — poskrbelo tamkajšnje turistično društvo!

● Naneslo je tako, da sem ondan obiskal muzej na bleiskem gradu. Ko sem pasel zijala po razstavljenih eksponatih, me je počutil za rokav neki Nizozemec. — Iz katerega stoletja pa so tele rože? — se je hudo mudi nasmehnil in pokazal na klavno in uvelo cvetje v vazah, ki si zaman prizadeva poživiti razstavne prostore.

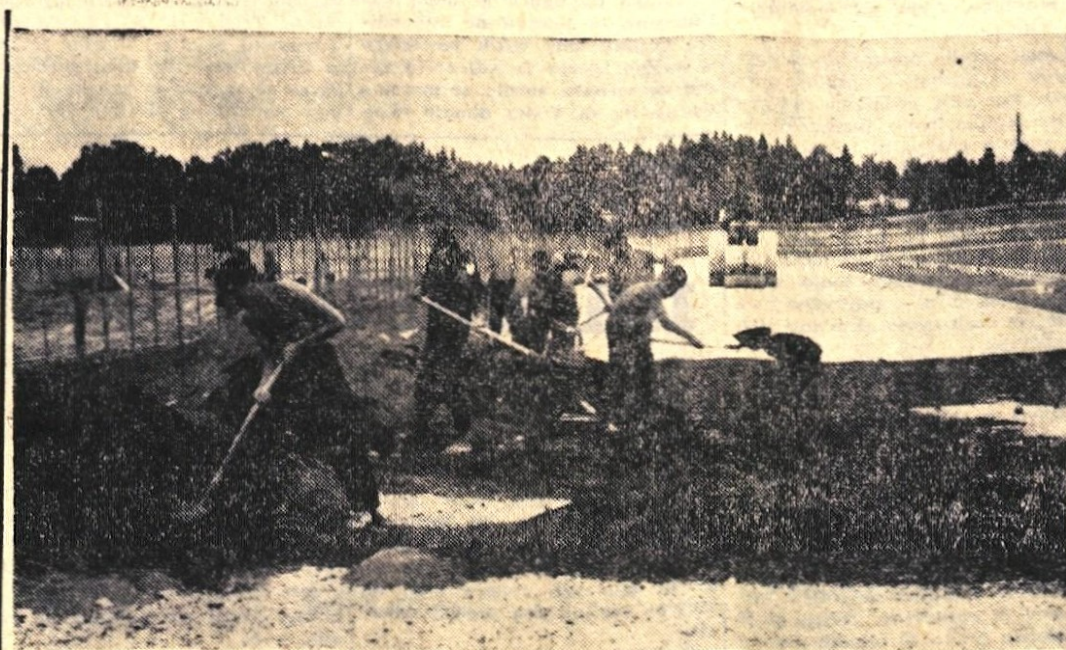
● Skupinica turistev se je pred dnevi sprehodila po Kranju. Zaneslo jih je v bližino Vodovodnega stolpa. Menda jih je ta še posebno zanimal, saj so ga poslikali iz vseh strani. Seveda so na tem sprehodu zašli tudi na cesto, ki pelje mimo Vodovodnega stolpa na Rupo. Imenitno sem se zabaval, ko sem jih gledal, kako čotajo po blatni, preskakajo velike luže in si namakajo noge. Pa so imeli ti ljudje s seboj kranjskega vodiča, ki je takole zagovarjal poplavljenno cesto.

— Od vodovodnega stolpa do Rupe bodo zgradili žičnico, ki bo vozila ljudi čez poplavljenno področje. Kaj bi se vedno mučili s cestami!

— Jaz bi pa le za silo zakrpal tiste kotanje z vodo. To ne bi bila posebno draga investicija. Žičnico pa jemljite za rezervno.

● Ondani me je hudo zamikala jeseniška tržnica. Silno pripravna je, le posode za odpadke sem pogrešal. Ker odmetavajo odpadke — teh na trgih nikoli ne manjka — povsod napokrog, se po njih sprehajajo čeli roji muh. Zelo zabavno in okusno, vendar bolj za muhe kot za ljudi!

Vas pozdravlja Vaš Bodičar

Te dni brigadirji pridno gradijo atletske naprave, ki bodo letos dokončno urejene.

Delo - glasba - smeh

IN SEVEDA TUDI SPORT — DVA POLČASA V BRIGADIRSKEM NASELJU »FRANCA VODOPIVCA« V KRANJU

Bolj po naključju kot ne, sem pred dnevi zašel v tisti predel Kranja, kjer je najmanj prometa ali pa ga skoraj ni. Toda zmotil sem se, kot se je že marsikdo, ki je tudi menil, da sta letno kopališče in letni kino »španska stena«, za katero je konec sveta. Prav v tem predelu Kranja je že nekaj poletij navdse živahno in prav tako je tudi letos. Mladi brigadirji — graditelji — so neutrudljivo pri gradnji novega osrednjega športnega stadiona v Kranju.

ZVEZA PO TELEFONU
 Na drugi strani »španske stene« je pod šotori 61 brigadirjev iz Zemuna in 45 iz Celja. Brigadirji so večji rokovanja z lopatami in krampi. Prav s tem primitivnim orodjem, ki je kljub vsestranskemu napredku še vedno mnogokrat nepogrešljivo, so mladinci in mladinke precej obsežno površino že spremenili v mikaven športni objekt, ki pa razumljivo šele dobiva pravo podobo. Doslej so že uredili glavno nogometno igrišče, dve rokometni igrišči, teniško igrišče (eno je že urejeno, pet jih je še v gradnji), pričeli so že z deli za odbojkarstva in košarkarska igrišča, še ta teden pa bo dograjeno pomožno nogometno igrišče. Ponekod seveda lopata in kramp ne zmoreta vsega, zato mladim graditeljem pomaga tudi podjetje »Gradis« iz Ljubljane, ki bo naredilo ograjo okrog celotnega športnega objekta.

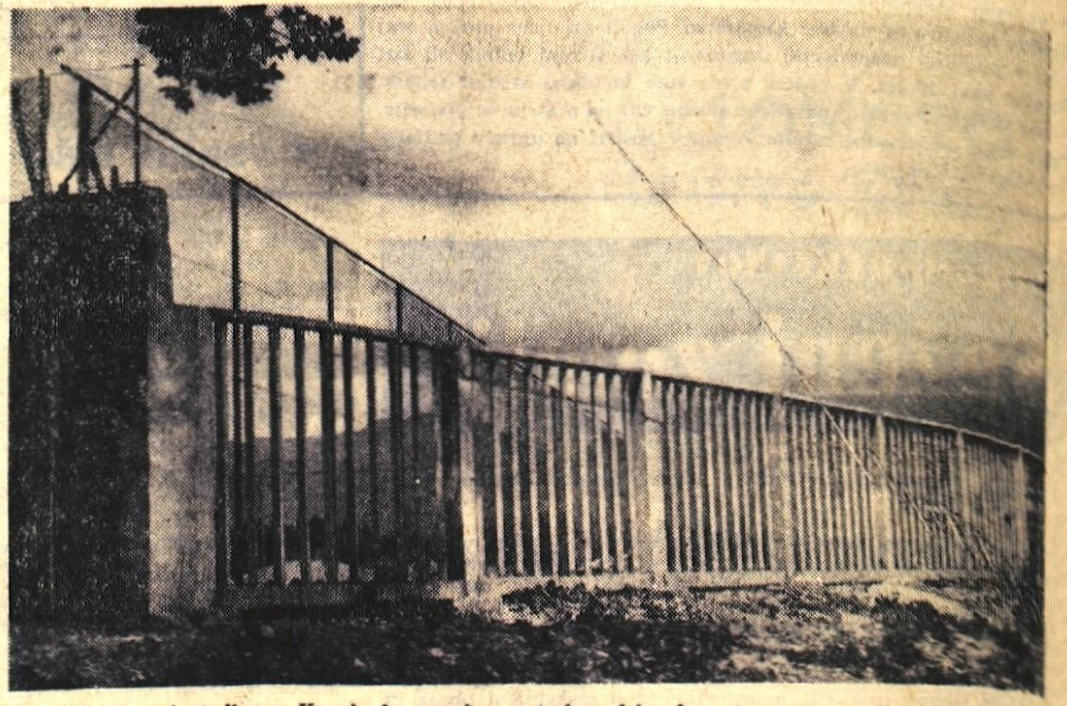
In kaj naj pomeni mednaslov: »Zveza s telefonom«? Brigadirji so

bili letos vse do pretekle sobote odrezani od Kranja. Popoldne so delali popoldne pa so se kratkočasili na takšen ali drugačen način v naselju, včasih pa jim je bilo tudi vasovanje prijetno. Toda sedaj imajo zvezo s svetom, saj so dobili telefon.

»DNEVNI SPORED«
 Razumljivo je, da me je pot zapeljala tudi v brigadirsko naselje, kjer so me sprejeli kot gosta in mi postregli s čašo piva. V razgovoru z brigadirji me je zanimalo marsikaj, vendar pa sem se nehote zagledal v oglasno desko in zagledal sestavek, ki naj bi bil kot nekakšen dnevni spored življenja v naselju. Toda zmotil sem se. Nalepljen je bil spored predavanj, ki jih imajo brigadirji v popoldanskem času. Poleg tega pa sem kmalu nato našel nekakšen dnevni spored s približno naslednjo vsebino: glasba za dobro jutro, glasba za odih in razvedrilo, vsak dan za vas, brigadirji čestitajo, glasba za razvedrilo in glasba za ples. Torej vse v znamenju glasbe ali dobre volje, če hočete, kar prav gotovo koristi tudi za uspešno delo. Seveda pa so jasni in topli večerni dnevi najprijetnejši ob plesu.

LETOS SE ENA IZMENA
 Brigadirji, ki so sedaj v naselju, bodo zapustili šotore 4. avgusta. Seveda pa s tem dnevem stadion še ne bo dograjen. Zato bo avgusta prišla še ena brigada — zadnja letos. Sestav-

ljali jo bodo mladinci in mladinke iz Zemuna in Kranja. Bržkone tudi ti ne bodo dokončali vseh del, ker bo zmanjkalo časa, vendar pa bo osrednji stadion v Kranju v glavnem dograjen in bodo za prihodnje ostala le še nekatera manjša in bolj ali manj potranska dela. — B. Fajon

Osrednji športni stadion v Kranju bo ograjen, potrebna dela okrog tega pa opravi gradbeno podjetje »Gradis« iz Ljubljane

Stanovanjska stiska na Vršiču

Ob 50-letnici Tičarjevega doma

PRIHODNJO NEDELJO, DNE 5. AVGUSTA, bo planinsko društvo Jesenice pripravilo na Vršiču prijetno slavo, na katerem se bodo spominjali pomembnega jubileja — 50 — letnice Tičarjevega doma. Pred petdesetimi leti — 4. avgusta 1912 — je bila namreč na Vršiču otvoritev slovenskega planinskega doma, ki so jo predstavniki planinskih organizacij tedaj proslavljali z izrednim navdušenjem. Slovenski planinski dom na Vršiču sta po svoje prizadeli obe svetovni vojni. Posebno druga ga je pustila skoraj popolnoma uničenega. Ko so ga jeseniški planinci po osvoboditvi obnovili, je dobil ime po najzaslužnejšem graditelju dr. Josipu Tičarju.

Omenjeni dom so začeli graditi slovenski planinci leta 1911 v izredno težkih pogojih. Pobudnik gradnje je bil zdravnik dr. Josip Tičar, tedanji župan in predsednik turističnega in planinskega društva v Kranjski gori. Ta gradnja je pomenila tudi simbol boja med nemštvo in slovenstvom. Dr. Tičar je razvil svoj program pod geslom »Nobene pеди slovenske zemlje tuje brez boja« in je bil pri njegovem izvajanju deležen vsestranske pomoči pri bivanjih Kranjske gore in vseh tedanjih ljubiteljih slovenskih planin. Nemci so namreč že leta 1899 zgradili na Močilih prvo planinsko postojanko, ki so jo po slavnem botaniku in ljubitelju gora

imenovali Vossova kočja. Ta se sedaj imenuje Erjavčeva kočja. Ob tej priložnosti se moramo zamisliti nad tem, da se pravzaprav na Vršiču že 50 let ni nič spremenilo. Kljub temu, da vodi preko njega alpska cesta, ki povezuje Gornjosavsko dolino s Trento, ob kateri je precej gostinskih in planinskih objektov, na Vršiču občutno primanjkuje primernih prostorov za nadaljnjo rast in razvoj planinstva, alpinizma, visokogorskega smučanja in seveda še prav posebej domačega in mednarodnega turizma. Vršič tako ostaja neizkoriščeno naravno bogastvo, katerega važnost in pomen so spoznali ljubitelji gora že pred Valvasorjem. Promet preko Vršiča je vedno močnejši, tamkajšnje planinske postojanke pa so postale pretesne, neurejene in nesodobne. To pa je pomembna ugotovitev, ki je tudi eden vzrok temu, da se življenje na Vršiču ne razmahne do polne mere.

Tako ob tem, ko planiramo gradnje visokogorskih turističnih centrov, ki bi nas veljali toliko, da zaenkrat smemo o njih le razpravljati, pozabljamo na tisto, kar že imamo. Tudi na Vršič, ki ima idealna smučišča — mnoga uporabna skozi vse leto. Kaj ne bi torej le kazalo najti možnosti za obnovo tamkajšnjih objektov, saj bi se sorazmerno majhna sredstva hitro obrestovala.

Prebivavci Gorenjske obiščite XII. GORENJSKI SEJEM od 3. do 14. avgusta 1962 v Kranju

Velika izbira blaga široke potrošnje, modna revija in pester večerni zabavni spored